

SLOVENSKI LIST

CORREO ARGENTINO
TARIFA REDUCIDA
Concesión 1551

Dirección y Administración: GRAL.
CESAR DIAZ 1657, U. T. 59 - 3867 -
Bs. Aires.

Periódico de la Colectividad Yugooslava

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 032878.

AÑO (Leto) XI. BUENOS AIRES, 5 DE ABRIL (APRILA) DE 1940

Núm. (Štev.) 161

NAROCNINA: Za Ameriko in za celo
leto \$ arg. 6.-; za pol leta 3.50.
Za druge dežele 2.50 USA-Dolarjev.

POSAMEZEN IZVOD: 10 ctvs.

Zakulisna igra velesil

Ta čas imamo priliko opazovati, kako veliko moč in vpliv ima časopisje na ljudstvo, ki mu tudi nekateri med nami slepo verujejo, brez najmanjšega pomisleka, če je dosledno in mogoče ali ne.

Vsak berač svojo malho hvali, pravi pregovor. In tako je tudi s časopisnimi poročevalci in listi. Pišejo za one od katerih so plačani. Če konstatiramo dnevne plohe poročil, se tako zelo križajo, da je vsako pravo orientiranje nemogoče. Kakor pri igranju šaha je treba da dlovek misli z lastno glavo, če hoče izluščiti nekoliko resnice.

Angležem se je posrečilo s časopisno propagando ter lepimi govori v Londonu pridobiti veliko večino na svojo stran. Ti zadnji kar ne morejo razumeti, kako da je zadnje časopis postal angleški klic nevtralnimi državam, glas vpijočega v puščavi. Saj nekateri gospodje v Londonu vendar tako lepo in prepričevalno znajo govoriti o demokraciji, kakor bi rožice sadili.

Angleži in Francozi, ki so bili brez dvoma na vabilnem mestu po svetovni vojni, so šele sedaj spoznali koliko so zagrešili v mednarodni politiki, ko so v nevarnosti njihovi lastni interesi. Mar smo pozabili, kako so zastopniki narodnih manjšin, ki so nastale po zaslugi Francije in Anglije, zastoj iskali pravice v Parizu in Londonu ter v Društvu narodov in povsod, kjer so upali, da bi jih morali najti. Te narodne manjšine so bile prva spodtika in so še vedno mednarodnemu sožitju. Celo sovjetska Rusija, ki so jo ponekod smatrali v narodnem oziru brezbržno, ni bila nikoli ravnodušna glede svojih manjšin, ki so ostale po vojni izven njenih meja.

Hitler se je prvi praktično lotil reševanja tega vprašanja. Z lahko je dobil ves narod za sabo in lahko rečemo, da je to vprašanje rešil. A s tem se je oživil nekdanji nemški imperialistični apetit, ki je začel goltati tudi druge narode, kar bodo nekega dne Nemci bridko obžalovali.

Hitler je v prvih letih svoje diktature napovedal neizprosno boj svetom. V tem so ga Angleži z denarjem in politično podporo, kar so baje Nemci Rusom z dokumenti dokazali. Znano je tudi kako je pred leti Anglija na rovaš Francije dovolila Nemčiji oboroževanje na morju. Francija pa je v protiuslugo sklenila pogodbo s sovjeti ter je dala Abe sinijo Italiji. Tedaj šele je Anglija spoznala, da je koristneje iskati z Francijo prijateljstva, kakor pa gospodarske tekme. Sledili so dogodki v Španiji, kjer je spet Anglija igrala dvomljivo vlogo in tako je šlo preko Češkoslovaške, Poljske in Finske vse do danes. Najhujši udarec Angležem pa so dosedaj brezdvoma zadali Rusi, ki so Nemčijo, ki so jo Angleži podpirali in šuntali proti njim, spravili Angliji na vrat. Nikakor niso mogli verjeti, da bodo sovjeti tvegali svojo ideologijo s pogodbo z nacisti, ki jih je svetovni proletarijat pod zaščito Rusije najbolj sovražil in ki so z določenim namenom to gibanje tudi v demokracijskih državah podpirali. Molotov pa je v svojem zadnjem govoru dovolj jasno povedal stališče Rusije, ki ima brez dvoma še poseben določen namen. To so sovjetom francoski in angleški listi tudi precej točno očitali, a kdor drugim jamo koplje, se lahko zgodi, da sam vanjo pade.

Mi smo prepričani, da Nemci ne bodo izšli iz te borbe zmagovalci, a če bodo s pomočjo nevtralne Rusije in drugih manjših držav, ki se najbrže namenoma nočejo odzvati klicu Londona, nekoliko spraznili angleškim kapitalistom blagajne, ka-

Nemčija in Anglija v borbi na smrt

ANGLIJA POKLICALA V LONDON VSE SVOJE DIPLOMATIČNE ZASTOPNIKE NA BALKANU IN RIMU — GOSPODARSKA BORBA NEMČIJE NA BALKANU — ANGLIJA NE ODNEHA, DOKLER NE STRE HITLERIZMA — NEVTRALNE DRŽAVE SE NOČEJO SLISATI KLICA IZ LONDONA

Angleška vlada je dala poklicati vse svoje diplomatske zastopnike v Podonavju in Balkanu ter poslaništva v Rimu. S tem ukrepom v zvezi so gotovo zelo tehtni, dobro zamišljeni in dalekosežni načrti Anglije, ki skupaj s Francijo prihaja iz dosedanje defenzive v ofenzivo proti Nemčiji. Po drugi strani ima namen Anglija začeti z diplomatskimi aktivnostmi tudi v skandinavskih državah: Švediji in Norvegiji.

Potem skuša obdržati diplomatski položaj na Holandskem, Belgiji in Danskem. In dalje, kakor je znano, se Anglija še posebej pripravlja v svojih dominijonih.

Tem načrtom, kakor je bilo pričakovati, se je odločno postavila po robu Nemčiji. Poleg diplomatov in gospodarstvenikov, ki so živalno na delu v vseh zgoraj omenjenih skupinah in državah, ima pripravljene svoje polke, ki stojijo kakor grožnja za besedami diplomatov.

Nemčija je organizirala velike eksplozijske družbe v Romuniji, Bolgariji, Jugoslaviji, na Madžarskem, Norveškem in Švedskem. Te družbe imajo nalog ves trg vzeti zaveznicama, predvsem pa romunski petrolej in švedsko železo, ki je za nemško industrijo vitalnega pomena.

Kakor rečeno je Anglija poklicala svoje zastopnike v London, ki jim bo dala posebna navodila glede nadaljnjih diplomatskih podvzetij. Zano pa se mudijo v Londonu tudi razni gospodarski izvedenci iz Balkana in Podonavja ter od drugod, ki imajo gotovo od svojih vlad posebno naročila, čeprav skušajo prikriti zunanji videz važnosti.

Angleški ministrski predsednik Chamberlain je ta teden ponovno naglasil v komunisti zbornici stališče Anglije, ki je popolno vničenje hitlerizma ter ponovna rekonstrukcija Evrope ter vzpostavitev od nacija zrušenih držav v smislu mednarodnega dogovora. Zato se je Anglija odločila na suhem in na morju blokirati Nemčijo ter jo gospodarsko prisiliti h kapitulaciji. Kakor pred časom italijanske parnike je Anglija te dni zaplenila tudi ruske parnike, ki so preko Vladivostoka skušali dovažati potrebno blago Nemčiji.

Opozicija je brez rezerve podprla Chamberlainovo politiko, kar pome-

ni, da se zavedajo resnosti časa. Major Attlee, znani opozicijski voditelj pa je pozival vse nevtralne države, naj podpirajo Anglijo v njenih prizadevanjih, ki da je končno tudi v smislu in interesu neodvisnosti malih držav.

Skandinavske države so mnenja, da jim v Londonu s svojimi pozivi pripravljajo podobno past, kakor so je bile že deležne Češka, Poljska in Finska ter priporočajo časopisje naj se tudi nadalje občuva stroga nevtralnost na Severu. Enako so tudi na Madžarskem ranjena, da angleška politika napram nevtralnimi dr-

žavam istim več škoduje nego koristi. Italija pa je dala kot v protest Angliji, s potrebnim časopisnim pompom seveda, sklicati civilno mobilizacijo, medtem ko so druge nevtralne države, posebno Jugoslavija, ohranile popolnoma mirno kri ter se prizadevajo, da bi skozi to krizo ostala ovea cela in volk sit.

V Berlinu so zagrozili, da če bodo nevtralne države nasledle lažnjivemu Chamberlainu, bodo obvestili diplomate takoj sledili vojaški ukrepi.

Ničesar ne moremo prerokovati. Kako se bodo politične razmere razvijale, bomo vsekakor sproti videli.

Francoski topničarji prenašajo topove na mulah

STALIŠČE RUSIJE V DANAŠNJI VOJNI

ZNAČILEN GOVOR RUSKEGA KOMISARJA ZUNANJH ZADEV MOLOTOVA — RUSIJA NI POLITIČNO ORODJE NEMČIJE — NEVTRALNOST RUSIJE IN DRUGIH DRŽAV JE PRAKTIČNO PO-RAZNO ZA ANGLIJO IN FRANCIJO

Prejšnji petek je imel sovjetski komisar za zunanje zadeve, Molotov, v Moskvi zanimiv govor, ki so mu prisostvovali vsi vladni predstavniki s Stalinom na čelu ter ves diplomatski zbor tujih držav. Prisotnih je bilo tudi 43 komisarjev z bivše poljske Ukrajine. Stalin je bil sprejet z velikimi ovacijami. Takoj pa je predsednik zbornice Andrejev odredil enminutni molk v spomin padlim vojakom na Finskem. Kakor so uradno izjavili je bilo vseh mrtvih Rusov 48.759 in ranjenih pa 158.863, medtem ko računajo, da je bilo na Finskem vseh mrtvih okrog 60.000 in ranjenih 250 tisoč.

Gorski top jugosl. topništva v postojanki ob meji

kor trdijo Nemci, bodo naredili dobro delo. Morda bodo potem tudi Angleži bolj dovzetni za socialna, narodna in mednarodna vprašanja, ki se jih mora, kakor je mnenja tudi Chamberlain, v mednarodnem sporazumu rešiti.

Molotov je dejal, da so bili tehrtevi krivi v Londonu in Parizu, ker so z obljubami zapeljali Finsko. Vsega tega bi ne bilo treba, je dejal Molotov, če bi bili lansko jesen Pinci ugodili sovjetskim zahtevam, ki so bile opravljene glede varnosti

Nemčija napoveduje splošno vojno Angliji

Nemški vojni minister Goering je imel proglas na nemško mladino ter je dejal, da si mora Nemčija za vsako ceno izvojevati zmago nad Anglijo, pa naj stane kar hoče. V ta namen bo Nemčija pričela s splošno in odločnejšo vojno proti zaveznicam.

SOVJETSKI PRORAČUN

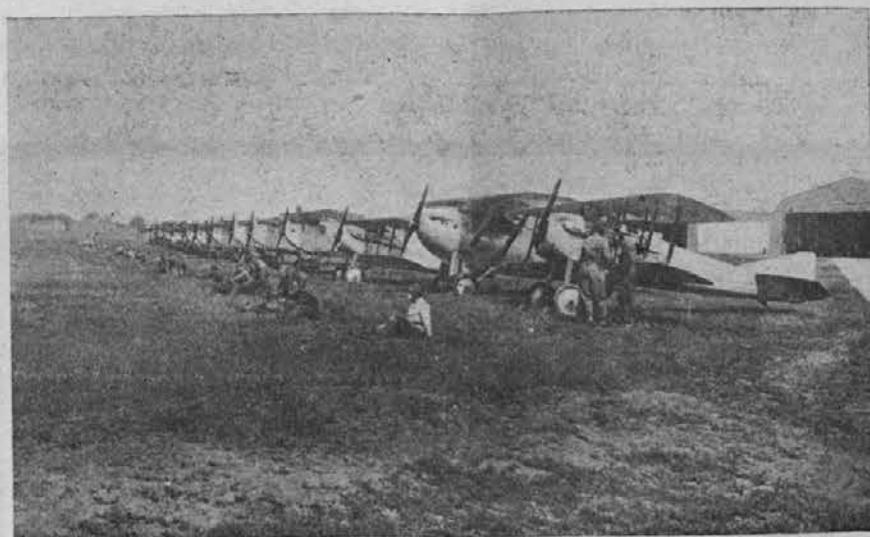
Moskovska vlada je odobrila proračun, in so določene velike svote za razna javna dela ter zgraditev dveh velikih ledolomilcev. Dalje je določeno 57.000 milijonov rubljev za vojne svrhe ter 43.000 milijonov v kulturne svrhe.

Turčija noče vojne z Rusijo

Iz Angore poročajo da sta predsednik Turške Izmet Inonu in zunanji minister Saradžoglu po 90 minutnem razgovoru izjavila angleškemu poslaniku, da Turčija noče vojne z Rusijo. S tem da je tudi izginila nevarnost vojne na Balkanu.

Velike poplave v Jugoslaviji

Iz Beograda poročajo, da sta Sava in Donava prestopili bregove, ki so poplavlile mnoge polja ter več beograjskih ulic. Vode so narasle vsled raztajajočega se snega. Kaj takega da že 60 let sem ni bilo.

Jugoslovansko vojno letalstvo stoji pripravljeno

Leningrada. S tem smo obenem zagotovili tudi neodvisnost in varnost male Finske ter je upati, da bo prišlo do dobrega obojestranskega sedstva. Angleži so potem ponovno skušali organizirati zvezni skandinavski blok proti sovjetom, kar se seveda ni posrečilo in bi tudi ne bilo prizadetim državam priporočljivo. Rusija sicer ne išče nobenih strategičnih postajališč na Norveškem in Švedskem, a tudi obratno ne bo tega nikomur dovolila.

Nadalje, je dejal Molotov, da Rusija ni nikoli priznala Besarabije Romuniji, a da je tudi ni nikoli s silo zahtevala. Ne vidim vzroka, je nadaljeval, zakaj bi slabšali odnosaje z ostalimi nevtralnimi državami, a nekateri naši sosedje se igrajo z ognjem ter se nam posebno pripravljajo v Siriji zdi sumljivo. Z združenimi državami se niso niti poslabšali niti zboljšali odnosaji, če se izvzame moralno vojno, a so sovjeti pripravljani zboljšati trgovinske odnosaje, če se vladi v Wash-

ingtonu to vidi potrebno.

Molotov je dejal, da Rusija ni nikako orodje Nemčije, kakor trdijo v inozemstvu ter da zasleduje mirno sožitje med narodi. Zagotoviti si hočemo varnost naših mej in ne bomo sodelovali v kaki veliki vojni.

Molotov je jasno povedal, da Rusija noče biti direktno sovedležena v konfliktu med ostalimi velesilami. Slej ko prej bo vodila samostojno politiko brez ozira nasprotujočih si taborov med Anglijo in Francijo na eni in Nemčijo in Italijo na drugi strani.

V tem načelnem smislu so na strani Rusije tudi vse druge manjše nevtralne države, kar silno porazno vpliva na Anglijo in Francijo, kajti ta nevtralnost je vsekakor glavna opora Nemčiji, ki je militaristično tako pripravljena, da je v stanu prizadejavati težke udarce Angliji, čeprav končne zmage niti Rusija niti ostale nevtralne države Nemčiji ne želijo, a tudi orodje angleške politike in kapitala nočejo več biti.

Argentinske vesti

Žena državnega predsednika umrla

V sredo ob 11.45 uri je v Olivosu umrla soproga tukajšnjega državnega predsednika dr. Ortiza, gospa Maria Luisa Iribarne de Ortiz. Star je bila 50 let.

Pogreb se je vršil v četrtek ob 11 uri na Recolecto.

Objave poslaništva

Charcas 1705 — Buenos Aires

Kr. jugosl. poslaništvo išče in poziva, da se javijo pri poslaništvu naslednji priseljenci:

Segeri Marija, je menda že več kot 5 let v Buenos Airesu, pa se ne javlja svojem.

Dobranjski Štefan iz Kotoribe. Leta 1933 se je javil iz Montevidea, a sedaj menda živi v Argentini.

Hab Stjepan v Argentini se nahaja od 1928 leta. Delal je pred 10 leti kot poljedelec v Misionesu.

Čuljak Petar, do pred 3 leti, je živel v provinci San Juan.

Sestra piše bratu iz domovine

Težka tuga je legla v mojo dušo odkar vem, da sestre Maričke ni več, da je umrla v tujini. Nič nam usoda ne prizanaša, ter nam trga naše najdražje iz naše srede. Kako se je že zelo zmanjšalo naše število, če se spominam ko smo bili majhni. Marička je pustila male otroke, ki bodo sedaj sirote brez matere. In kako je brez matere občutimo bridko celo mi, ki smo jo izgubili, ko smo bili že vsi veliki.

Božične praznike sem letos praznovala popolnoma sama. Sama samota sem sedela pri mizi. Drugače mi gre dobro. Zima pa je bila letos huda, tembolj, če pomislimo, da ni smo imeli niti petroleja, ki ga je začelo že v decembru zmanjkovati ter smo morali preganjati dolge

zimske večere kar v temi ali pa smo šli že s kokošmi spat. Posebno težko je bilo za urade. Dela je vedno obilo in opravljeno more tudi vse biti, a brez luči ob samem dnevu večkrat ni mogoče. Pomagali so se ponekod z karbidom, a je že tudi tega prišlo zmanjkovati.

Kmetje in delavci pa so svetili z trskami, kakor nekoč v starih časih. Sedaj je določeno za vsak urad 5 litrov petroleja dnevno, ki ga dobivajo trgovci za urade posebej. Drugi ljudje pa ga dobijo po četrto litra ali kvečjemu pol litra, a še le če ga trgovec preje dobi. Za bencin so nakaznice. Podražilo se je vse silno ter grede cene še vedno kvišku.

Tu pri Mariboru in Ptujju je vse utrjeno ter nategujejo štiri vrste bodeče žice, da niti zajec ne more skozi. Kadar ne bo več snega, bom sedla na kolo ter se odpeljala pobliže ogledat, če mi bodo dovolili. Pravijo, da te naprave pomagajo z denarjem delati Angleži, ki imajo namen preko naše zemlje udariti na Nemčijo. Pa mogoče v vaših listih kaj pišete o tem in ste o vsem celo bolj poučeni. Zda se že več letnikov poklicali na "orožne vaje", a jih bodo na pomlad menda le še več in trdijo, da bo splošna mobilizacija. Zaenkrat za Jugoslavijo še ne kaže hudega, a se bojimo, da bo deležna usode Češke in Poljske. Mi se zelo bojimo ter v strahu pričakujemo, kaj se bo vse zgodilo z nami. Jaz bi najraje prišla k tebi brat v Ameriko, a so vse meje zaprte. Vendar če pride do vojne, bom napravila vse, da pridem k tebi Jože.

V Nemčiji mora biti dovolj žalostno, kajti z Dunaja in Gradca pišejo ljudje v Jugoslavijo, ki imajo tu kakega svojega, naj jim pošljejo masti in špeha. Poslati pa se ne sme več nego 1 kilogram. Srečen in zadovoljen si lahko brat, da si v tujini v miru. Kaj bo z nami, če pride do vojne. Kako delajo Nemci z ubogimi Poljaki in nekako tako bi delali z nami, če nas dobijo v roke. Saj se že sedaj naši Nemci oholo šopirijo na naši zemlji in skoro ne vedo več kako bi hodili. Ko je nedavno v Mariboru plaval kos ledu po Dravi ter sta to opazovala dva Nemca, je dejal eden izmed njiju: vidiš kako plava "jugoslovanska mornarica". Mimo je šel neki Slovenec ter to slišal. Na mestu mu je prislonil močno zausnico z besedami: Vidiš to je pa težka "jugoslovanska" artiljerija.

DOMAČE VESTI

Jugoslovanska radio postaja v Beogradu

Jugoslovanska radio oddajna postaja na kratke valove v Beogradu oddaja emisije od 24. marca vsak dan, na srbsko-hrvatskem in slovenskem jeziku in sicer na dolžini 19.69 mtr. ali 15.240 kilocikla po srednjeevropskem času od 0155 (tukajšnji čas ob 8.55 uri) za Južno in od 0300 za Severno Ameriko.

Jugoslovanski izseljenci poslušajte to našo oddajno postajo!

ŠTORKLJA

V nedeljo zvečer je štokrlja obiskala našega rojaka Pepeta Gera iz Dornberga ter prinesla njegovi ženi Anici zdravo in brhko punčko. Mati in deklica sta zdravi.

Srečnim staršem čestitamo!

GODOVANJE V SLOVENSKEM DOMU

V nedeljo je praznovala v Slovenskem domu svoj god članica Anica Sancin iz Škedenja pri Trstu, katerega slavlja so se polnoštevilno udeležili člani in članice.

Vladalo je lepo družabno razpoloženje. Mize so bile belo pogrnjene in na vsaki vaza s cveticami ter z raznimi dobrimi slaščicami.

Nagovor slavljenki je imel tovariš Lehan, za katerega se je Anica lepo zahvalila.

Ob veseljem razpoloženju in petju zbranih pevk in pevcev je potekel popoldan in večer ter bi se zabava gotovo še nekoliko zavlekla, da ni morala slavljenka v svojo službo. Anici ob tej priliki ponovno naše iskrene čestitke!

Slavlja se je udeležila tudi nje ga. mama.

Smrt kosi

Kruta smrt je pričela vedno pogostejše posezati v naše mlade vrste. Iztrgala nam je iz naše srede dobro znanega in vsem priljubljenega rojaka Leopolda Kralja, starega komaj 42 let, doma iz Merč pri Sežani.

Leopold Kralj je došel v Argentino, kakor večina nas, 1929 leta. Prva leta svojega prihoda se je vneto udeleževal tudi pri naših listih.

Nato je odšel na deželo, v General Villegas, kjer je bil zaposlen v sirarni Brezza. Tu je bil tri leta. Ker pa je obolel na želodcu, se je potem podal v Buenos Aires, kjer se je podvrge operaciji. Ko je ozdravel je šel ponovno na deželo v sirarno Brezza, a to pot v Pasteur. Tu je opravljal službo pomožnega delovodja zopet tri leta. Medtem pa je ponovno obolel na želodcu. In spet je odšel v Buenos Aires, a zdravniki niso ničesar nevarnega odkrili. Ker pa bolečine le niso ponehale, mu je brat Metod svetoval, naj nemudoma zapusti Pasteur in se preseli k njemu v Buenos Aires, kjer bo imel zdravnike bolj pri roki in boljše. Tako je tudi storil in se je po nekaj mesecih čutil že toliko zdravega, da je stopil v tekstilno tvrdko na delo ter je delal eno leto in pol. Bolezen pa le ni hotela popolnoma ponehati, marveč se je samo večkrat potajila, dokler ga ni slednjič prisilila ostati doma. Bolehal in poležaval je skoro leto dni, dokler ga ni v sredo 27. marca ob drugi uri in pol popoldne rešila smrt velikega trpljenja, ki ga sicer ni nikomur nikoli potožil, marveč je vse molče prenašal. Umril je pri polni zavesti v naročju svojih dragih.

Pogreb se je vršil v četrtek ob 4 uri na nemško pokopališče na Chacariti, katerega so se vdeležili razen svojcev tudi zastopniki vseh tukajšnjih slovenskih društev ter veliko število prijateljev in znancev, kar priča kako priljubljen je pokojni pri vseh bil. GPDS iz Villa Devoto, čigar član je bil pokojni Polde, je bilo polnoštevilno zastopano ter mu je pevski zbor v zadnje slovo zapel "Vigred".

Pokojni Polde zapušča tu vdovo Francko, brata Metoda in svakinjo Maro ter sorodnike. V domovini pa mater, dva brata: Antona in Ivana ter sestri: Francko in Justino poroč. Vuga.

Naj dodamo še, da se je pok. Polde že doma mnogo udeleževal pri listih in je bil več let uslužben pri tržaski Edinosti, dokler je kot taka izhajala.

Naj mu bo lahka argentinska zemlja. Preostanim pa naše iskreno sožalje!

Zahvala

Ob teški izgubi našega dragega soproga, brata in svaka, Leopolda Kralja, se toplo zahvaljujemo vsem za številne obiske za časa njegove bolezni ter za dokaze prijateljstva in naklonjenosti za časa njegove bolezni in ki ste nas v najhujši stiski tolažili in nam stali ob strani.

Posebno se zahvaljujemo častitemu našem izseljensku duhovniku Janezu Hladniku ter predsedniku GPDS v Villa Devoto, g. Pečenkotu za ginja govora, ki sta ga imela ob odprtem grobu pokojnika; dalje pevskemu zboru za ginja petje ter vsem darovalcem cvetja in nazadnje vsem, ki so ga spremili na njega zadnji poti.

Buenos Aires, 30. marca 1940.

Zaluojač DRUŽINA KRALJ.

SPET SMRTNA KOSA

Neizprosna smrt je v Villi Devoto zahtevala našega rojaka Antona Nanut doma iz Štandreža pri Gorici, starega 46 let. Preminul je po kratki in težki bolezni v četrtek 28. marca ob peti uri zjutraj.

Nanut je bil prišel v Argentino pred 14 leti. Bil je priden in varčen, kar mu je omogočilo, da si je v Villa Devoto postavil skromen a udoben dom. Čez dve leti njegovega prihoda mu je sledila tudi družina. Živeli so vsi srečno in zadovoljno, kajti poleg pridnega očeta so pomagali s svojimi zasluzki zadnje čase tudi že hčerke, kar je pripomoglo k zadovoljstvu in blagostanju v družini. V ta hišni mir pa je posegla kruta smrt ter pobrala skrbnega očeta in gospodarja.

Pogreb dragega pokojnika se je vršil ob veliki udeležbi sorodnikov, prijateljev in znancev, ki so mu položili mnogo vencev in cvetja na grob, v petek ob 4 uri popoldne na Chacarito.

Pokojni Nanut zapušča tu v Argentini zaluojačo ženo Jozefo ter hčerke: Slavico, Radico in Antonijo, v domovini pa očeta Antona in brate: Jozeфа, Alberta in Franca.

Naj bo pokojnemu Antonu lahka argentinska zemlja. Preostanim pa naše sožalje!

ŽALOSTNA VEST IZ DOMOVINE

Dne 10. marca t. l. je v Vipolžah v Brdih za vedno zatislil blage oči nadučitelj v pokoji Anton Krnac v starosti 69 let. Zapušča v domačem kraju soprogo, tri hčere in enega sina, v Jugoslaviji sina, tu v Buenos Airesu pa sina Vladka, sinaho in vnukinjo.

Pokojnik je oče g. Vladka Krnaca, ki je pred leti poučeval v prvi slovenski šole v Villi Devoto. Sedaj pokojni Anton Krnac je bil vester in dobroznan učitelj in vzoren družinski oče.

Bodi mu lahka domača gruda, zaluojačim pa naše iskreno sožalje!

ŠE ENA ŽALOSTNA VEST IZ DOMOVINE

Dreossi je bil prišel iz Italije v naše kraje ter se je tam udomačil in poročil. Ukvarjal se je z malo trgovino. Pokojni Dreossi je bil pri vseh zelo priljubljen, kar je pričal tudi njegov pogreb.

Pokojni zapušča edinega sina Josipa v Buenos Airesu ter sinaho Marijo, vnukinjo Branko ter vnuka Bruna, ki se oba vneto udeležujejo v Slovenskem domu.

Naj bo dobremu možu lahka domača zemlja. Preostanim pa naše iskreno sožalje!

Nuevos valores en nuestra Colectividad

Hacen ya muchos años que nuestra colectividad ha dejado de ser una simple masa de errantes. En los últimos tiempos, del seno de la colectividad Yugo-slava han surgido hombres que bien podrían considerarse nuestro orgullo en estas tierras del Plata. Es así como nuestros connacionales han ido tomando ubicación al lado de los valores argentinos en los escenarios artísticos, literarios y científicos. Muchos Yugo-slavos o hijos de Yugo-slavos, se han elevado a posiciones envidiables llegando a la fama de carácter mundial. Me refiero a los Ivanisevic, Radesic y Vucetic. Muchos de nosotros sabemos poco o nada de sus existencias, y sin embargo, gracias a ellos y a algunos otros se nos considera aquí cultos y progresistas.

Entre varios otros, del seno de la colectividad Yugo-slava ha surgido un nuevo valor. Me refiero al señor

Bozidar Arzie, joven pintor de gran estilo. Dias atrás he visitado al compatriota Arzie en su domicilio de la Boca, donde lo encontré ocupado en los últimos retoques de un cuadro que será enviado a la exposición.

Lo primero que observé en todos los cuadros del pintor Arzie es aquella semejanza que los une con lo natural, como también, una absoluta originalidad, sin lo cual el arte no sería arte. Comprobé al mismo tiempo, que nuestro joven pintor posee dominios absolutos sobre los colores y sobre los movimientos del pincel. Naturalmente, estos no son simples detalles de la cualidad general de un pintor, sino, condiciones más necesarias e indispensables en el arte pictórico. Lo subrayo, porque veo en ellas señales claras e inequívocas del próximo triunfo, del que es merecedor el mencionado pintor.

Contemplando sus obras: "Los últimos momentos de Zrinjski"; "Cristo en el Calvario"; "En la playa" etc. hechos al óleo, acuarela y pastel, he notado que Arzie domina su profesión en todos los campos. La armonía y el reflejo de belleza que surgen de sus obras podrían enorgullecer al artista de altos prestigios profesionales.

La claridad del cielo y las bellezas de paisaje que pueden observarse en los cuadros de Arzie, me han hecho pensar que él, durante sus horas del trabajo artístico no olvida ni por un instante el cielo y las bellezas naturales de nuestra patria, ni su ciudad natal Split, ni el hermoso Marjan, bajo cuyos pinos ha pasado su infancia.

Al preguntar al señor Arzie si piensa seguir en su carrera artística me respondió lleno de optimismo:

— Seguiré fiel al arte hasta llegar a la eunabre! Así se cumplirán los más caros deseos de mi vida.

Al retirarme del domicilio del pintor Arzie me sentí altamente feliz... Llevaba en mi mente las escenas de nuestra historia nacional y paisajes de nuestra hermosa patria, presentadas por Arzie.

Ahora, por intermedio de "Slovenski List" envío a nuestro joven pintor mis más caras felicitaciones y le auguro los mejores triunfos.

* **Juan Boric**
Op. ur. Zgoraj napisani članek smo namenoma priobčili v kate-ljanščini, da boste lahko Slovenci, naročniki in čitatelji lista, seznanili o vsebini tudi Argentine. Našemu dalmatinskemu rojaku želimo obilo uspehov.)

Potrti neizmerne žalosti naznanjamo vsem prijateljem in znancem, da nas je naš preljubljeni soprog, brat in svak

Leopold Kralj

rojen v Merčah pri Sežani, v najlepši dobi, star 42 let, po dolgi in mučni bolezni v sredo 27. marca, lepo pripravljen za večnost, za vedno zapustil.

Pogreb se je vršil iz hiše žalosti v četrtek popoldne ob 4 uri na nemško pokopališče na Chacarito.

Buenos Aires, 27. marca 1940.

Žaluojači: soproga **FRANCKA**, brat **METOD** in svakinja **MARA**.

KLINIKA ZA VSE BOLEZNI

RAZPOLAGA Z 10 SPECIALIZIRANIMI ZDRAVNIKI ZA VSE BOLEZNI

Za venerične bolezni, spolne bolezni, bolezni krvi, splošno slabost, razpolaga klinika s posebnim konzultorijem, kateri se nahaja pod vodstvom poznane specialista za navedene bolezni. Imamo zdravnike specialiste za bolezni na pljučah, obisk, jetrah, želodcu, živčevju itd.

Rayos X, Analisis

Zdravniški pregled za vsakovrstne bolezni \$ 3.—

Ordiniramo: od 9—12 i 15—21. V nedeljah in praznikih od 9—12. GOVORI SE SLOVENSKI SUTPACHA 28

Vesti iz organizacij

Velika noč v "Slovenskem domu"

S kakšnim veseljem smo otroci doma pričakovali Velike nedelje, ko smo bili postreženi s pirhi, pomarančami in kolači. Sploh pa je bila miza ta čas obložena z raznovrstnim dobrim pecivom in drugimi jedili, katerih pa so bili deležni poleg otrok tudi odrasli.

Slovenski dom je hotel letos prikazati našim najmlajšim ta naš običaj iz domovine, kar se je tudi zgodilo na Veliko nedeljo 24. marca v društvenih prostorih, ki ga je organiziral ženski odsek.

Na prostornem dvorišču so bile razvrščene belo pogrnjene mize. Stegne dvorišča so bile lepo okrašene s cveticami, kar je še polepšalo že itak prijazno dvorišče, ki je vse obdano z zelenjem.

Nekako ob 5 uri so pričele prihajati družine. Ne samo s Paternala, ampak tudi z oddaljenejših strani mesta so prišli. Ob 6 uri so se posedli okrog miz, katere so bile do zadnjega sedeža zasedene. Nekaj posetnikov je moralo celo stati.

Otroci so zavzeli prostor pred odrom, odrasli pa po sredi in ob straneh. Ko so bili vsi prisotni zbrani okoli miz, so začela dekleta, v posebnih za ta dan pripravljenih oblekah deliti velikonočna jedila: pirhe, vsakovrstne potice, krofe, torte ter še razno drugo pecivo kateremu ime na skoraj vemo. Vse te dobrine so brezplačno preskrbele in pripravile naše vrle in rodoljubne članice. Pri tem pa se je deli kot pijača čaj.

Nekako nestrpno so čakali otroci na "pirhe", ki povečini še niso vedeli kaj je to. Ko so jim dekleta začela deliti lepo barvana jajca, kakor tudi pirhe iz čokolade, je njihovo veselje prikipelo do vrhunca.

Pa ne samo otroci, tudi odrasli so bili v vsakem oziru zadovoljni.

Ves čas je vladalo najboljšje razpoloženje. Nečlani, ki so ta dan posetili to "Veliko noč", niso mogli prehvaliti to res lepo družabno prireditve ter so odnesli najboljše utis. Ne smemo pozabiti omeniti, da je bilo žal, da je posetil Slovenski dom več naših pesmi, kar je to velikonočno praznovanje še povečalo.

Prekmalu je bilo treba proti domu, otroci pač morajo k počitku, zato so proti deveti uri polagoma za-

čele družine odhajati.

Nobenemu prisotnemu na praznovanju tega našega običaja gotovo ni bilo žal, da je posetil Slovenski dom in mu bo gotovo ostal v dobrem spominu. Saj so imeli posetniki poleg obujanja spominov na Velikonoč v svojih otroških letih doma, priliko sestati se s svojimi prijatelji in znanci, s katerimi se mogoče niso že dolgo videli.

Taka prilika pa se vam bo nudila tudi v nedeljo 14. aprila, ko se bo vršila v Slovenskem domu domača zabava.

Odbor Slovenskega doma se tem potom najtopleje zahvaljuje vsem članom, ki so prispevali za nakup namiznih prtov, kakor tudi vsem darovalkam okusnega peciva, ki je bilo res izborna, ker so s tem pripomogli, da je ta društvena prireditev tako lepo uspela.

Hvala I., tajnik.

Razveseljiv pojav v Slovenskem domu

V nedeljo je bil praktično ustanovljen mladinski odsek v Slovenskem domu. Zbralo se je bilo lepo število mladih fantov in deklet.

Načelnik tega odseka je g. Leban, ki je tudi najbolj za to poklican in sposoben, saj je bil svojčas učitelj.

Ne moremo dovolj povdariti, kako silno je bodočnosti našemu izseljenstvu, naraščanju, potreben poseben učitelj, ki bi mladino, ki prihaja iz naših slovenskih šol, vodil in vzgajal pod okriljem društva dalje. Če bomo pustili prehod med šolo in ko fant ali dekle dorasteta, prazen, bomo zagrešili nepopravljivo napako. Pravzaprav je ravno ta doba odločilna za našo mlajšo generacijo, če jo hočemo ohraniti našim društvom in slovenski stvari.

Začetek je torej tu in še ni vse zamujeno, čeprav morda nekaj. Treba je samo da najde pravilno razumevanje pri vseh in da se započeto delo z vso pažnjo vodi dalje.

Ker bi pa po našem mnenju izseljenstvo nesmelo biti prepuščeno povsem lastni usodi ter smo večkrat čitali, da so tega mnenja tudi izseljenški zavodi v Jugoslaviji, bi ne bilo samo priporočljivo, marveč naši jugoslovanski stvari silno koristno, če bi izseljenstvu pomagali tudi ma-

terialno podpreti take učitelje, kakor to delajo vse moderne in dobro urejene države.

Vendar se moramo izseljenci najprej in predvsem zanašati le nase in na lastno moč ter sposobnosti. Zato odločno naprej k delu in uspehom.

Tem potom vabimo tudi vso ostalo našo mladino obojega spola, da se organizira v mladinskem odseku Slovenskega doma.

"DESETI BRAT"

"Slovenski dom" bo priredil v soboto 25. maja, na argentinski narodni praznik, ob 9 uri zvečer v armenski dvorani, ulica Acevedo 1353 (na višini Rivera 700) narodno igro v petih dejanjih "DESETI BRAT".

"DESETI BRAT", ta priljubljena igra bo prikazana v stari obliki, v kakršni smo jo imeli priliko nešteto videti doma ter bo v tej prvič v Buenos Airesu podana.

Toliko v pravočasno opozorilo vsem prijateljem našega izseljenškega odra, med katerimi ne bo pač nobenega, ki ne bi prišel gledat "Desetega brata", najbolj priljubljeno izmed vseh slovenskih ljudskih iger.

Nekaj pojasnila

V nekaterih naših društvih baje zelo kritizirajo urednika Slovenskega lista, ker je obljubljal, da bo izseljenška društva organiziral v Zvezi ter jih pripravil do mirnega in izseljenstvu koristnega sodelovanja, a se je izkazalo, da obljubljeno ni izvršil, ker bosta v kratkem dve prireditvi na isti dan. Če je tega res urednik S. L. kriv je seveda drugo vprašanje.

Vendar vzemite na znanje: kar se tiče zgoraj omenjene obljube, še ni zadeva končana. Kakor doslej bomo tudi v bodoče storili vse, da bo med našim izseljenstvom prišlo do čimvečjega soglasja. To pač zahteva splošni interesi našega izseljenstva.

Nekateri so tudi svetovali uredniku, naj izrabi svoje poznanje z izseljenstvom in oglaševalci ter nekako po diktatorsko izpelje zgoraj omenjeno zamisel, za kar da mu bo gotovo izseljstvo hvaležno. Predvsem je treba nekoliko potrpljenja, pa se bo vse tako napravilo, da bo prav.

YUGOESLAVOS EN DOCK SUD Y AVELLANEDA

Visiten las más grande SASTRERIA de la localidad

"Las Malvinas"

Confecciones y camisas! Seriedad y prontitud! L. N. ALEM 1490 Dock Sud Avellaneda

RESTAVRACIJA

"PRI ŽIVCU"

kjer boste postreženi z dobrim vinom, pristnim pivom in vedno svežo domačo hrano. Prostori pripravljeni tudi za svatbe.

Rojakom se priporoča lastnik

EMIL ZIVEC

Osorio 5085 — La Paternal

Od koder že prideš k DI FRANKU pojdi

RESTAVRANT

"La Corneta del Cazador"

RECONQUISTA 458

U. T. 31-5878 Buenos Aires

Prvovrstna kuhinja.

Domača in uvožena vina ter prava bosanska slivovica.

Antecedentes de Fundación de la Caja Nacional de Ahorro Postal

La iniciativa de creación de un establecimiento de ahorro público que se ocupase de difundir las prácticas de economía privada de la población, reconoce como antecedente más antiguo el decreto de don Bernardino Rivadavia, de fecha 5 de marzo de 1823, que en ese entonces desempeñaba el cargo de ministro de gobierno de la provincia de Buenos Aires, creando la primera caja de ahorro que tuvo el país.

La época de convulsión política por la que atravesaba la República no era propicia para el afianzamiento y desarrollo de una institución de esta naturaleza, y su vida fué en extremo precaria. Pero el pensamiento del ilustre estadista quedó como un feliz ensayo para la posteridad.

Varias décadas después, durante cuyo lapso se consolidó y estructuró la unidad nacional, el país debió abocarse a su organización jurídica e institucional, dictando las leyes orgánicas impuestas por el progreso económico y social de la nación.

En ese período se manifiestan las primeras iniciativas de creación de una institución genuina de ahorro público, destinada a coleccionar y fomentar las pequeñas economías del pueblo, con un sentido eminentemente educativo y tutelar.

La primera de esas iniciativas correspondió al Director General de Correos y Telégrafos, doctor Eduardo Olivera, quien al dirigirse al gobierno de la nación, en el año 1879, para exponer las mejoras que era conveniente introducir en la Repartición a su cargo, señalaba el ejemplo del Correo inglés, diciendo: "Por ley de 17 de marzo de 1861 se agregaron al Correo de Inglaterra las cajas de ahorro, quedando bajo la autoridad del Director General la recepción, registro y pago de esos fondos y la administración y empleo de ellos a los comisionados de la tesorería del Reino Unido".

Diez años más tarde, en 1889, en el Mensaje del Poder Ejecutivo al Congreso, el Presidente Juárez Celman, al referirse a la administración de Correo, expresaba: "El estudio de una ley de teléfono, las reformas a las leyes de Correos y Telégrafos y la fundación de una caja de ahorros bajo las bases que se hallan establecidas en todos los pueblos de Europa, son mejoras que tendrán pronto que realizarse, para colocar al correo como institución a la altura de los más adelantados".

En el año 1891, la Dirección de Correos designó al jefe de la sección Correos, doctor Carlos Carlés, y al doctor Pedro Bourel para que, con motivo de la iniciativa de este último, proyectasen la reglamentación de una "Caja Postal de Ahorro". En esa misma fecha, la Administración de Correos elevó al Poder Ejecutivo de la Nación el proyecto preparado por los comisionados; y, un año más tarde, en 1892, dicho proyecto fué inserto bajo el título de "Caja Postal de Ahorros" en el título IV, libro VI (Reglas Generales) del Código Postal sancionado en esa fecha.

En 1895, el Poder Ejecutivo de la Nación remitió un mensaje al Congreso sometiendo a su aprobación un proyecto de ley para la creación de una "Caja Postal de Ahorro", que no alcanzó a ser discutido.

En 1901, la Administración de Correos elevó a examen del Poder Ejecutivo de la Nación un proyecto de "Emisión y Reglamentación de un servicio postal de ahorros", preparado por la Dirección General, de acuerdo con las ideas e iniciativas del Superior Gobierno, y, a fin de concretar la idea, sometió a consideración del mismo Poder, conjuntamente con la iniciativa anterior, un proyecto de Acuerdo de Ministros, autorizando a poner en ejecución un servicio postal de ahorros, mediante la emisión de libretas postales de 10 y 20 centavos. Para completar el plan, la Administración de Correos sometió también a estudio del Poder Ejecutivo de la Nación, con diferencia de pocos días, un proyecto de ley que establecía un régimen especial para las operaciones de los menores y de las mujeres casadas.

Algunos años más tarde, en 1909, el diputado doctor Isidoro Ruiz Moreno presentó a la Cámara de que formaba parte un proyecto de ley sobre creación de una caja de ahorro postal, que reprodujo en el año 1911, sin que en ninguno de ambos casos la iniciativa prosperase.

Finalmente, el 3 de julio de 1914 el diputado doctor Arturo M. Bas presentó su proyecto de creación de la actual Caja Nacional de Ahorro Postal, que fué sancionado el 6 de octubre del mismo año, bajo el número de ley 9527. Esta ley fué parcialmente modificada, como se sabe, por la número 11.137, sancionada el 4 de agosto de 1921.

La creación de la Caja de Ahorro Postal argentina puso al alcance de todas las edades y de todas las clases sociales, la posibilidad de acumular y hacer fructificar sus economías mediante un mecanismo sencillo que funciona por intermedio de las oficinas de correos en casi todas las localidades de la República. Esta característica, unido al límite mínimo de las imposiciones y a la activa propaganda realizada, ha permitido que las prácticas de economía privada se difundan en todos los ámbitos del país y en todos los sectores de la población, contribuyendo a perfeccionar la educación económica del pueblo.

Al cumplir sus bodas de plata, el número de sus depositantes excede de 2 millones y el importe de sus depósitos líquidos sobrepasa de 145 millones y el importe de sus depósitos líquidos sobrepasa de 145 millones de pesos, cifras estas que ponen de manifiesto el notable grado de progreso alcanzado por la Institución.

Danes praznuje torej argentinska Poštna hranilnica 25 letnico svojega obstoja. V ta namen bodo danes razni šolski zavodi in druge socialne ustanove, katerim v prid je predvsem ustanovljena Poštna hranilnica, da se mladina že v rani mladosti uči varčevanja, svečano obhajala ta jubilejni dan. Po drugi strani pa bo tudi Poštna hranilnica pripravila poseben shod, na katerega je povabljeni vse poštne uslužbenstvo, na katerem bo generalni ravnatelj Pošte in Brzjava, dr. Adrián C. Escobar, tačasni predsednik Poštne hranilnice, imel tozadevni govor. Ob tej priliki se bodo podelile vsem uslužbenecem, ki so 25 let služili temu zavodu, zlate medalje, nato pa bo govoril inšpekcijski podravnatelj g. Aureliano Gonzáles Tizón.

Na to posebno prireditev je povabljen tudi notranji minister dr. Diógenes Taboada in še nekateri visoki državni uradniki, ki so posredno ali neposredno v stikih s Pošno hranilnico.

Poštno ravnateljstvo nas je pisnim potom zaprosilo za zgoraj omenjeno objavo, čemur rade volje vstrežemo. Saj je Poštna hranilnica tudi nam jugoslovanskim izseljencem prav tako koristna, kakor Argentincem.

Vinsko trgatav

priredi "Slovenska Krajina" v soboto 6. aprila zvečer, pri TERPLANU na AVELLANEDA NEDI

Slov. Babica

FILOMENA BENES-BILKOVA Ordinira od 9 zjut. do 9 zvečer LIMA 1217 — BUENOS AIRES U. T. 23 - Buen Orden 3389

"SLOVENSKI DOM"

Vabi

na veliko društveno

DOMAČO ZABAVO

ki se bo vršila v NEDELJO 14. APRILA t. l. ob 4 uri in pol v društvenih prostorih, ulica Gral. CESAR DIAZ 1657 (tri kvadre od Av. San Martín).

S P O R E D :

1. "MORNAR", deklamacija, Ida Pečenko.
2. F. Ferjančič: "PLANINARICA", poje mešan zbor.
3. "PERICE", kuplet, izvaja mladinski odsek.
4. Kam. Vašak: "MLATIČI", poje moški zbor.
5. Burka v 1. dejanju.

"PRESKRBE OČE"

O S E B E :

Giselij, profesor zoologije I. Bergine
Tildka, njegova žena R. Nanut
Lotka, njuna hčerka A. Sanein
Dr. Kapel, priv. docent J. Švagelj
Celestina, Lotkina teta D. Grošer
Babeta, kuharica I. Jekše

Po sporedu ples in prosta zabava.

K obilni vdeležbi vljudno vabi

O D B O R

POZOR ROJAKI in ROJAKINJE: V soboto, na argentinski praznik 25. MAJA ob 9 uri zvečer v armenski dvorani: "DESETI BRAT"!

Slovinci doma in po svetu

SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

Letos bo 20 let, odkar je prenehalo delovati slovensko gledališče v Trstu. Kdo bi mogel danes pisati o njem, ko ga ni več in ko koprena pozabe preti, da pokrije tudi spomine! In vendar je to gledališče živelo v polnem razvitku, bogato in plodonosno. Njegovo življenje je bilo preseženo v trenutku, ko se je borilo, da pride do svojega najvišjega izraza. Kako majhen je bil začetek, koliko borbe in truda in kako se nam zde daleč oni časi, ko se je zbirala grupa idealnih ljudi, naših očtov, ko so hoteli imeti svoje gledališče! Koliko je bilo v tem slednosti, ve vsakdo, ki je tam živel. Toda kljub temu! Kamen na kamen... in l. 1904 je že stala palača, velika in ponosna v najlepšem delu mesta.

Prvo gledališko sezono je otvoril na zelo svečan način naš nepozabni Tone Verovšek, svetla tradicija slovenskega gledališča. Okoli sebe je zbral nekoliko svojih tovarišev, polnih idealov in borbenega duha. Začetek je bil težak in mnogo je bilo raznovrstnih zaprek. Toda borili so se in zmagali. Začetek je bil dober, temelj pa, čeprav komaj položen, soliden.

Druga po vrsti je bila Gusti Danilova-Cerar, ki je vodila gledališče. To je bila perioda najlepših rezultatov. Odrpta je bila dramska šola, iz katere je izšlo nekaj prvovrstnih sil. Nedostatki so polagoma izginevali in poleg moderne drame so bila dana tudi klasična dela v zelo solidni opremi. Led je bil prebit in gledališče je bilo dan za dnem vedno bolj obiskano. Gledališče, ki je v glavnem gojilo nacionalni program, je postalo vsakdanja potreba naših ljudi.

Leon Dragutinovič, ki je bil naslednik Danilove, je že poskušal z opero. Med ostalimi so nadaljevali tedaj v operi Iličič, Primožič, Hlača, Janova, Mekindova, Fricova, Pan, Pucova, Modie in drugi. Polagoma se je vedno bolj čutila mojstrska taktirka tedaj še mladega dirigenta Poliča. Mira Korošec, z glasom katere bi se ponašal celo "Metropolitan", je bila večkrat v gosteh. Omiljeni gostje so bili slavni Andrija Pijan, Borštnik, Nučič, Danilo, Hafner, Vuškovič, Križaj in drugi. Od angažiranih članov razen nekoliko moči iz Ljubljane, so bili večinoma Srbi in Hrvati, ker je bil kader domačih moči šele v razvoju. To je bilo prvo jugoslovansko gledališče v pravem pomenu te besede že pred zedinjenjem.

Ko je začela svetovna vojna, je gledališče prenehalo delovati. Ob prevratu ga je prebudil v novo življenje Milan Skrbinšek, režiser in gledališki pedagog, resen človek, marljiv do skrajnosti in poln ljubezni za svoj poklic. Zbral je preostale prejšnje člane gledališča in za gledališče navdušeno mladino, iz katere so se pozneje rekrutirali najboljši člani naših centralnih gledališč. Skrbinšek je s sigurno roko vodil k uspehu. Kot veliki Cankarjev spoštovalec je dal ciklus njegovih del: "Lepo Vido", "Za narodov blagor", "Hlapci", "Pohujšanje v dolini šentflorjanski". Zboljšal je

okus publike, tako da je prej prejimala težje stvari, kakor pa dela s poceni efektom. Gledališče je bilo tedaj v svojem zenitu. Vse je bilo mojstrsko organizirano.

V raznih časovnih razdobjih so v drami igrali: Stefaniya in Leon Dragutinovič, Helena Mitrovič, Zora Petrovič, Josip Toplak pl. Remetinski, Milan Skrbinšek, Emil Kralj, Josip Daneš-Gradiš, Rade Pregare, Ciril Bratuš, Ivo Gabršček, N. Terčič, Mario Simenc, Štefka Lepuševa-Polič, Štefka Skrbinšek, Iva Gradišarjeva-Brajinovič, M. Voukova, S. Mezgec, Ida Klavčič in drugi. Ko je odšel Skrbinšek, je upravo prevzel mladi Emil Kralj, ki je imel mnogo talenta in dobre volje in je uspel s svojimi mladimi in navdušenimi sodelavci, da je napravil prave čudeže. Ko je bila sezona 1920-21 na pomolu, je nenadoma prišel konec slovenskega gledališča v Trstu.

ZLATOMAŠNIK IVAN PIPAN UMRL

V nedeljo, 18. februarja, pozno v noči je umrl zlatomašnik g. Ivan Pipan, župnik v pokouju, ki je zadnje desetletje svojega delavnega življenja preživel v zatišju goriškega mesta. Rodil se je 6. avgusta 1857 v prijazni Skrbini na Krasu. Svoje gimnazijske študije je začel v Gorici in končal v Trstu. Potem je stopil v goriško centralno semenišče kot bogoslovec tržaške škofije. Dne 27. marca 1885 je bil posvečen v mašnika. — Prvo službeno mesto je dobil kot kaplan v Kastvi, kjer ga je nekaj let bremenilo težko in odgovorno delo, katerega je pa s požrtvovalnim veseljem prav vzorno izpolnjeval. Iz Kastve je prišel za župnika k Sv. Antonu pri Kopru. Težji naši važni, obrobni postojanki je posvetil svoje najboljše življenjske sile, tu je ostal do svoje upokojitve po svetovni vojni. Bil je duhovnik, ki je ves živel svojemu duhovnemu pastirstvu, bil pravi oče svojih faranov. Skrbel pa ni samo za živo versko življenje svojih ovčic, med katerimi je bila tudi marsikatera garjeva ovca, temveč se je trudil tudi za njihovo gospodarsko dobrobit. Sam varčen, skromen in uvideven gospodar je navajal tudi svoje ljudi k pridnosti in k umnemu gospodarjenju. Razborit zadrugar je razumel odločilni pomen zadržanosti za okrepitev in osamosvojitve kmečkega življa, ki ga je povsod v istrskem podeželju tlačila neprijazna kapitalistična pest. Ustanovil je zato posojilnico in jo z ljubeznijo vodil do svojega odhoda od Sv. Antona. Kot odločen narodnjak je skrbel za podvige narodne zavesti in je vzgojil svoje drage duhovljane v značajne, borbene našince. S tem svojim pogumnim delom si je priboril v tem predelu Istre neprecenljivih zaslug, v svoji fari pa ljubezen in spoštovanje vseh. Izklesal si je neminljiv spomenik v sreih tamošnjega ljudstva. Po svetovni vojni je stopil v pokoj in je preživel nekaj let v svoji rodni vasi, kjer je bil tudi župni upravitelj. Pozneje, ko se je bližal že sedmim križem, se je umaknil iz dušnega pastirstva in se naselil v Gorici. Kljub visoki starosti je bil do zadnjih mesecev vedno čvrst, živahen ter se je zanimal za

vse javne dogodke. Pred nekaj meseci pa je postal žrtev poestne nesreče — dva kolesarja sta ga prevernila — in je na svojo veliko žalost moral ostajati doma in opustiti svoje vsakodnevne sprehode. Okreval ni več. Lotila se ga je vodenica in ga pobrala.

V torek, 20. februarja, so ga iz Gorice prepelali v Škrbino, njegovo ljubljeno domačo vas, in ga tam slovesno pokopali.

Naj mu bo ohranjen časten spomin!

MRAZ JE SKRIPAL

15. februar je bil najbrže tudi pri nas v Julijski Krajini najbolj mrzel dan. V Cerknem so imeli 23 stopinj pod ničlo, v Podbrdu 22, v Kobari-
dou 22, v Idriji 22, na Poreznu 30, na Predilu 24, v Gorici v mestu 12, ob Soči 14, v Brdih na splošno 11 do 12 stopinj. Dan je bil jasn, miren in sončen. V naslednjih dneh je mraz začel nekoliko popuščati.

NOVI GROBOVI

V Ovčji vasi pod Višarjami je umrl g. Rudolf Erlich iz znane Ehrlichove družine, brat vseučiliškega profesorja msgr. dr. Lamberta v Ljubljani. Dočakal je 71 let. Bil je pošten, značajan katoliški mož. Naj počiva v miru!

— V Gorici je v visoki starosti 86 let mirno odšel v večnost g. Anton Miklus, oče učiteljske Rafaele. Po poklicu je bil čevljar, dolgo vrsto let je bil pa tudi podgorski občinski čuvaj. Rodil se je na Oslavju in smo ga ob številnem spremstvu žalujočih zakopali na pokopališču v Pevmi. Bil je veselega, vedrega značaja, vedno značajan, prava goriška korenina. Naj mu sveti večna luč!

POROKA

Erzelj nad Vipavo. (Dom Polde-
tov). V januarju se je tu poročila Leopolda Terčelj z vrlim domačinom Leopoldom Kobalom. Nevesta je gospodinja na nekdanjem zelo močnem domu, ki je dal tri duhovnike Vovke. Zanimivo je, da so po smrti blage nevestine mame ostali še trije družinski člani: oče, sin in hči, in so vsi trije imeli god na dan sv. Leopolda. Tata je pred let umrl.

Rojaki

Predno si naročite obleko
OBIŠČITE

KROJAČNICO
Cirila Podgornik

ki Vam nudi najboljšo postrežbo v vseh ozirih in ima v zalogi veliko izbero vzorcev za pomlad in poletje

CENE ZMERNE

TINO GASTA 5231
Villa Devoto

Ana Chrpova

Slov. babica

dipl. v Pragi in Bs. Airesu, z večletno prakso v praški porodnišnici ter v tuk. bolnici "Rawson", se priporoča vsem Slovenkam. Sprejema penzionistke iz mesta in z dežele v popolno oskrbo. Cene izredno nizke. Postrežba prvovrstna.

ENTRE RIOS 621

U. T. 33, Mayo 8182

KADAR ISČETE SLUŽBE

obrnite se na rojakinjo

Berto Cernič

DORREGO 1583 — Gs. Aires
U. T. 54 — 3588

brat je šel v svet, pristopil je pa spet ženin Leopold, tako da bosta ženin in nevesta imela isti dan godovni dan, pa tudi rojstni dan. Želimo, da bi v veliki sreči in mnogo let praznovala skupni godovni in rojstni dan in se veselila poročenega dne!

ŽELEZNIŠKA NESREČA PRI POSTOJNI

V sredo dne 17. januarja popoldne ob pol 2 se je zgodila na progi med Postojno in Št. Petrom težka nesreča, ki je zahtevala veliko človeških žrtev. Vlak, ki odpelje iz Ljubljane ob 10. dopoldne, je v Postojni dobil električno lokomotivo in je nato nadaljeval proti Št. Petru. Ker je bila ta proga v velikih sneženih zametih, je bila železniška uprava prisiljena poslati na progo veliko delavcev, da očistijo tire. Večina delavcev je bila iz okoliških vasi. Tako je na tej progi kidala sneg skupina 32 delavcev. Zaradi snega in ker električna lokomotiva že itak tišje vozi, niso delavci pravočasno opazili bližajočega se vlaka. Le v zadnjem momentu se je le nekaterim posrečilo skočiti v stran, večino pa je zadela lokomotiva. K nesreči je precej pripomogla tudi nepreglednost proge. Strojevodja je vlak ustavil šele, ko se je že nesreča zgodila. Železniško osebje je takoj prihitelo na pomoč in izvleklo ranjene in mrtve izpod vlaka in snega. Posledice so bile strašne. Po prvem pregledu so ugotovili osem mrtvih in dvanajst ranjenih. Na kraj nesreče je takoj prišla komisija, ki je proučila vzroke. Vlak je nadaljeval svojo pot s triurno zamudo. Naši ljudje pravijo, da se je zgodilo v zadnjem času že precej sličnih nesreč, seveda pa z manjšim številom ljudskih žrtev.

PROMETNA NESREČA

Dne 6. januarja je peljal voznik trgovca z vinom Brigatija iz Ilirske Bistrice v Št. Peter 7 sodov z 18 hl vina. Ko je voznik pripeljal kake 3 km od Robnice proti Pristavi, je na poledeneli cesti zdrknil voz čez škarko v potok Sušico, kjer so se vsi sodi razbili. Ljudje so vneto lovili in točili vino po zamrzlem potoku. Škoda je precejšnja.

DVA POŽARA

Na sam dan Božiča sta bila na Ratečevem brdu hudo prizadeta kar dva posestnika. Iz še nepojasnjenih vzrokov se je pojavil ogenj na svinjaku posestnika Masla p. d. Maklavina, ki ga je veter zanesel tudi na hlev. Požar je obe poslopji uničil do tal, ker je bilo gašenje radi pomanjkanja vode skoro onemogočeno. S poslopjij so zgoreli tudi prašiči, perutnina in vse seno, tako da je škoda razmeroma zelo velika. Lastnik je bil sicer zavarovan, toda dobil bo lepolovično odškodnino, ker so bila poslopja s slamo krita. Isti dan se je pojavil iz neznanih vzrokov ogenj na gospodarskih poslopjih posestnika Mršnika p. d. Boštja.

V DAR DOBITE

na vsakih 6 slik, ki stanejo od 3—6, lepo sliko v barvah. Odprto tudi ob nedeljah.

Atelje MARKO RADALJ

Facundo Quiroga 1325

U. T. 22 — 8327
DOCK SUD

na, ki so tudi vsa pogorela, z njimi pa tudi vse gospodarsko orodje, 200 kvintalov sena in drugo, le živino so k sreči rešili. Slednji je še veliko hujše prizadet, ker kljub temu, da je bil zavarovan, ne bo dobil odškodnine, ker ni plačal zadnjega zavarovalnega obroka.

Ratečevo brdo leži precej visoko v hribu in je le s slabo potjo zvezano s cesto v dolini Reke, zato je bila pomoč trnovskih in bistriških gasilcev nemogoča; le z velikim trudom so mogli sami vaščani požar omejiti, da se ni razširil tudi na ostala poslopja, ker je sicer grozila nevarnost, da bo požar uničil celo vas. Oškodovanca si bosta težko opomogla, ker sta odvisna samo od domačega pridelka in nimata gozda, niti možnosti postranskega služka v taki oddaljenosti od prometnih zvez. Nesreča je pa še posebej huda, če pomislimo, da je nastala ob pričetku zime ter bodo nesrečne družine odvisne le od podpore sovaščanov.

ZA NEMČIJO SO SE JAVILI

Po mestih Julijske Krajine je naseljenih precej Nemcev, med njimi tudi več južnih Tirolcev, ki so imeli pravico prigrasiti se za preselitev v Nemčijo. Mnogi so se te pravice tudi poslužili. Naj navedemo par bolj znanih imen: V Tolminu je služboval dolgo vrsto let okrajni sodnik (pretor) g. Schober. Bil je zelo priljubljen uradnik, ki je po načinu nekdanjih avstrijskih sodnikov radevolje pomagal našim ljudem z mnogimi nasveti. Ker se je bil precej dobro priučil slovenščine, je bila njegova dobrohotna pomoč tem bolj dobrodošla. Njegov odhod domačini obžalujejo in bodo ohranili ljubezniškega gospoda v hvaležnem spominu.

V Gorici se je prigrasilo za Nemčijo 6 oseb, med njimi trgovec z muzikalijami stotnik Tomasini, ki je postal major nemške armade. Kakor čujemo, je ta Tomasinijev korak povzročil hudo ogorčenje v fašističnih krogih in so ga takoj izključili iz stranke.

Ako hočete biti dobro in poceni postreženi obiščite

KROJAČNICO

LEOPOLD UŠAJ

V zalogi imam najmodernejšo blago za moške in ženske!

GARMENDIA

4947

La Paternal

AKO HOČETE BITI ZDRAVLJENI OD ODGOVORNEGA ZDRAVNIKA

zatecite se k

Dr. A. CODEL

AKUTNE, KRONIČNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJE, ZDRAVLJENJE PO FRANCOSKIH IN NEMSKIH NAČINIH KRVNE IN KOŽNE BOLEZNI

ZA SLOVENCE PRVI PREGLED BREZPLAČNO

Ženske bolezni, bolezni maternice, jajčnika, prostate in neredno perilo. — Specialisti za pljučne, srčne, živčne in reumatične bolezni

ŽARKI X — DIATERMIA — ANALIZE

Sprejema se od 9 do 12 in od 15 do 21 ure.

GOVORI SE SLOVENSKO

CALLE CANGALLO 1542

SMRTNA NESREČA

Posestnik iz Topole pri Il. Bistrici Anton Skod p. d. Turk se je podal v svoj gozd sekati drva. Pri podiranju bukve je ta po nesreči padla nanj, ker se ni dosti hitro umaknil, in ga tako poškodovala, da je kmalu nato izdihnil. Bil je dober gospodar in skrben oče. Zapušča ženo in 4 otroke. Nesreča je po vsej okolici vzbudila veliko žalost in sočutje z osirotelo družino.

VPRAŠANJE NOVE SPLOŠNE BOLNICE V GORICI

Ob cesti, ki pelje iz Gorice proti Sempetru so pred leti začeli graditi ogromno, moderno splošno bolnišnico, ki naj bi zadostila vsem potrebam dežele. Ko je bila zgrajena v surovem stanju dozidana že do strehe in pokrita, so dela nenadoma zastala. Zmanjkal je potreben kapital. Pred dvema letoma je ministrski svet dovolil potrebne kredite in upali smo, da se bo delo nadaljevalo in dokončalo, pa se ni nič zganilo. Mogočne stavbe so še nadalje ometane in s slepimi okni gledajo v svet in prosijo usmiljenja, ne za se, ampak za revne bolnike, ki so se morali stiskati po neprimernih in premajhnih kotih. Večkrat se je časopisje dotaknilo te boleče rane v naši zdravstveni oskrbi, odpomoči pa ni hotelo biti. Sedaj pa z veseljem doznavamo, da so nadaljevalna gradbena dela bila oddana in da se bo v teh dneh zopet začelo z delom, ki naj dovede do končne zgraditve preproste nove splošne bolnišnice. Vsa dežela pričakuje, da bo šlo delo sedaj naglo in redno izpod rok. Zdravje vse dežele to nujno zahteva.

DROBNE VESTI IZ NAŠIH KRAJEV

Grahovo. — S kolesa je padel 42-letni Mrak in si zlomil desno nogo. Prepeljali so ga v gorisko bolnišnico, kjer se bo zdravil 2 meseca.

Ledine. — Požar je uničil skedenj kmetovalcu Francetu Breclju na Ledinah. Zgorelo je 10 stotov kornu, 10 stotov žita, 4 gnjati, 20 kg slanina. Škoda je cenjena na 20.000 lir.

Trst. — Kvestura je izdala za zadnji pust kopico odredb, ki naj bi omejevale pustno veselje in ga držale v dostojni meri. Med drugim je prepovedala pojavljati se za časa pusta z maskami v javnih lokalih. Maske so bile dovoljene na zabavah in prireditvah, le da ne žalijo morale, vojaških dostojanstvenikov in vere. Prepovedano je bilo pri tem uporabljati orožje. Vsako streljanje je bilo prepovedano. Alegorične maske so morale dobiti predhodno dovoljenje od javne varnosti.

Trst. — Umrli so: Drašler vd. Bratina Franciška 72 let, Sušteršič vd. Hasek Ana 80, Košuta vd. Černigoj Antonija 77, Grablovic vd. Grablovic Marija Tereza 90, Gregorič Anton 54, Mikovič Ivan Marija

Veliki zavod "RAMOS MEJIA" Venereas

ANALIZE urina brezplačno. Analize krvi. Popolno moderno zdravljenje. SIFILIS v vseh oblikah. Popolno zdravljenje na podlagi krvne analize (914) KOŽA: Kronični izpuh, mozoljčki. Izpušanje las. Ultravioletni žarki. ZLATI ZILO: zdravimo brez brez operacije in bolečin. SPOLNA ŠIBKOST: Hitra regeneracija po prof. Cicearelliju. ŽIVČNE BOLEZNI: Nevraastenija, izguba spomina in šibkost. RHEUMATIZEM: kila, nadua, gota. Šibkost srca, zdravimo po modernem nemškem načinu. PLJUČA: Kašelj, šibka pljuča. GREVA: colitis, razširjenje, kronična zapka. GELO, NOS, UŠESA, vnetje, polipi: brez operacije in bolečin. POPOLNO OZDRAVLJENJE \$ 30.— PLAVEVANJE PO \$ 5.— NA TEDEN. Naš zavod s svojimi modernimi napravami in z izvrstnimi SPECIALISTI je edini to vrste v Argentini. — Lečenjem zajamčeno. — Ugodno tedensko in mesečno plačevanje. OD 9—12 OB NEDELJAH OD 8—12

Rivadavia 3070 PLAZA ONCE

69, Kobal por. Boškin Franciška 69, Jevšič Marija 75, Bratina Antonija 83, Kuljat Badalič Ana 58, Pipan Franc 67, German Ivan 40, Kristan vd. Roje Margareta 72, Švagelj Franc 55, Pahor por. Kale Antonija Uršula 85, Černe Josip 71, Rustja vd. Mihelič Lucija 80, Čok vd. Jelen Josipina 80, Cevna Vladimir 54, Hrovatin por. Hrovatin 56, Kavčič Virginija 79, Štukelj vd. Vuletič Franciška 81, Marekežič Ivan 83, Jertot Jakomina vd. Kovač 70, Pezihnik Ivan 77, Ferluga Karl 70, Virant Franc 78, Košuta vd. Tenze Marija 80, Rustja vd. Pertot Lucija 73, Sanein vd. Merlak Marija 50, Ličen vd. Satler Antonija, Kimovec por. Braga Andreina 44, Pipan vd. Krečič Viktorija 59, Krišćak vd. Bizjak Josipina 74, Iserčič Ferdinand 34, Vidmar Mihael 73, Možina Anton 73, Požar vd. Abramovič Lucija 72, Pahor Antonija 76, Mezgec Jakob 63, Hervatin Katarina 88, Valentinčič por. Požar Lucija 80, Šone Jakob 69, Kale vd. Sošič Marija 79, Kralj vd. Carli Ana 76, Hrovatin vd. Gerdol Tereza 83, Križmančič por. Hrovatin Antonija 52, Milotič por. Turk Alojzija 68, Prudič vd. Bizjak Margareta 75, Kozlovič por. Jerman Marija 55, Trobec Josip 70.

SLOVENSKI VOJAKI ZMRZNILI

Trije slovenski vojaki, službujoči v italijanski armadi in nastanjeni kot vojni vpoklicanci v Albaniji, so imeli službo ob jugoslovanski meji. Dohitela jih je noč. Obenem pa tudi hud snežni vihar. Dva od teh sta še tisto noč zmrznila, tretjega, Severina Florijančiča, pa je našla jugoslovanska straža ter ga pripeljala v Prizren. Nesrečni Florijančič je imel zmrznjeno nogo, ki so mu jo odrezali, ali žal, to mu ni rešilo življenja. Reče je izdihnil. Imel pa je to srečo, da je umrl v rokah naših primorskih rojakov in previden z zakramenti za umirajočce.

Radi hude zime njegovega trupla niso mogli prepeljati v Italijo, ampak so ga pokopali v Prizrenu.

Pogreba so se udeležili številni naši rojaki iz Primorske ter so trije dijaki iz Gorice, ki studirajo v Prizrenu nesli vence.

Naj mu bo lahka jugoslovanska zemlja!

SVATBE

Dne 3. februarja se je poročil v Beogradu naš rojak Ernest Čok, doma iz Lonjerja pri Trstu z rojakinjo Franciško Žic iz Baške na otoku Krku. Kumovali so Dragiša Cvetkovič, predsednik vlade in dr. Ivan Marija Čok, voditelj primorskih rojakov.

Svatba se je vršila povsem po našem primorskem običaju.

V Zagrebu pa so se 4. vršile tri svatbe naenkrat. Poročili so se trije bratje Gortan iz Berma v Istri: Mirko, Edo in Silvo.

Vsem parom naše čestitke!

NOVI GROBOVI

Klein, Mont., U.S.A. — Dne 17. januarja je umrl za pljučnico rojak Anton Mahne, doma iz Selišča pri Ilirski Bistrici, star 59 let. V Ameriki je bival že 29 let.

Cleveland. — Dne 11. febr. je nenadoma umrl Josip Metlika, star 67 let, doma iz Rodika na Primorskem. V Ameriki se je nahajal 33 let ter tu zapušča 2 sina, 2 hčeri in sestro.

Saginaw, Mich. — Dne 1. febr. je v Standishu umrla Marija Slavič,

stara 40 let in doma iz Spodgrada v Istri.

Tu zapušča moža, sina, tri, pastorki in dve pastorki.

Slavičeva družina se je pred dobrim letom preselila iz Clevelanda v Standish ter si tu ustanovila krojačnico in čistilnico oblek.

OBSODEA

št. Viška gora. — Pred goriškim sodiščem je bil obsojen tukajšnji 28 letni posestnik Anton Novasški na dve in pol leti ječe, in na plačilo alimentov in sodnih stroškov radi prizadejane poškodbe ob priliki nekoga pretepa. Očividci pripovedujejo, da je bil pretepa kriv poškodovanec, ki je med nami kaj nepri ljubljen in da je on izžval obsojenca.

SRČNA KAP GA JE ZADELA

Sežana. — Na postaji je nenadoma prišlo slabo 48-letnemu uradniku Bergoču Ignacu, ki se je zrušil nezavesten na tla. Poklicali so takoj rešilno postajo iz Trsta. Zdravnik je ugotovil, da je Bergoč umrl zaradi srčne kapi. Žalostno vest so takoj javili družini.

NOVE ŽELEZNIŠKE POSTAJE

Trst. — Italijansko prometno ministrstvo je dovolilo gradnjo več novih postajnih poslopij, ki jih bodo postavili na mestu sedanjih postaj v obmejnih železniških izhodih. Nove postaje bodo dobila sledeča mesta: Reka, Postojna, Podbrdo in Trbiž. Poslopja bodo obširna in moderna ter bodo odgovarjala vsem zahtevam današnjega prometa in bodo seveda zgrajena tako, da bodo zadostovala vsem variacijam in povečanju prometa še vrsto let naprej. Preureditev postaje v Podbrdu, ki je bila živ teku, so za nekaj časa ustavili. Ta postaja bo povečana in postavljeni bodo novi tirji. Dogradili jo bodo že letos. Še večja pa bo postaja v Postojni, ki bo stala nekaj milijonov. Tudi v Trstu bodo zgradili novo postajališče, ki bo prav tako dokončano v teku tega leta.

NOV OBČINSKI URADNIK

Jablanica. — Na našem županstvu je ostalo mesto umrlega uradnika Padovanija, ki je bil po rodu Rečan in pri nas nad 15 let, delj časa prazno. Na izpražnjeno mesto sta poleg drugih reflektirala dva domačina, absolventa srednje šole, ki sta tudi začasno nadomestovala umrlega uradnika. Ob uradnem razpisu izpražnjene mesta sta oba domačina vložila prošnje za nastavitve. Zlasti enemu, ki bi imel prednost kot vojna sirota, je naš podeshta Pilepič Arduino brez nadaljnjega zagotovila, da bo nastavljen. A ostalo je samo pri obljubi.

HIMEN

št. Viška gora. — V tukajšnji župni cerkvi sta se 17. januarja poročila ugledni posestnik Pervanja Anton, doma z Praprotnega pri št. Viški gori in Marija Merežinska, hčerka znanega posestnika s Pečin. Mlademu zakonskemu paru želimo obilo božjega blagoslova.

ŽRTVE MRAZA

Trst. — Neznosna burja, ki je nekaj dni razsajala po Krasu in napravila pravo sibirsko zimo, ni napravila samo mnogo materialne škode z odkrivanjem streh, požari in drugim neugodjem, temveč je tudi povzročila vrsto nesreč in zahtevala celo človeške črtve. Nekateri domačini so našli na cesti med Sežano in Divaču truplo starčka, ki je bilo skoro popolnoma pokrito s snegom. Ker ga niso mogli priversti k zavesti, so brž poklicali zdravnika iz Sežane, ki je ugotovil, da je starček že mrtev. Umrj je zaradi mraza. Ugotovili so, da je truplo 76-letnega Mihaela Vatoveca iz Lipanj pri Košani. Mnogo so trpele predvsem naše mlekarice, ki morajo vsak dan rano zjutraj v Trst, kamor nosijo mleko. Zaradi tega je burja največ žrtve napravila baš med njimi. Nobena pa ni bila težje poškodovana. Sežanska lekarna je bila prisiljena napraviti obvezovališče za prvo pomoč za vse tiste, ki so bili prizadeti od burje in podedice. — Tik pred novim letom je postal žrtev velikega snežnega meteža posestnik Franc Kuzman iz Šentviške gore. Ko se je vračal iz Sv. Lucije ga je zajel snežni vihar v bližini Ponikev, da je z veliko muko moral gaziti po debelim snegu. Zaradi starosti so mu kmalu pošle vse sile in je tako obličal v snegu. Naslednjega jutra so ga našli zmrznjenega. — Pri Senožečah so našli v grmu zmrznjeno truplo neznanca, ki je imelo več ran in ki je bilo zelo okrvavljeno. Domnevajo, da je po sredi zločin. Po prvih poizvedovanjih mislijo, da gre za truplo Jurija Grisoniča, starega 56 let, iz Šmihela. S poizvedovanjem nadaljujejo.

PRODAJA POSESTVA

Trnovo pri Ilirski Bistrici. — V sosednji vasi Topoleu je bila pred tedni javna dražba pri posestniku Josipu Zidarju, po domače "Zidarju". Da se bo dražba vršila in kdaj so vedeli le nekateri vaščani, zato tudi ni bilo interesentov ne kupcev. Vse premičnine in neprimičnine so bile prodane za 27.000 lir. Edini reflektant je bila državna banka, ki je posestvo tudi prevzela za gorimenovani znesek. Vrednost prodanih nepremičnin in premičnin pa znaša preko 100.000 lir.

Posestnik Zidar je invalid, brez eneg noge, ki jo je svojčas kot delavec v ameriških tovarnah po nesreči zgubil. V krasnem domu, ki si ga je sam postavil, je vodil majhno trgovino, ki pa ni uspevala. Polagoma je zašel v dolgove, iz katerih si ni znal pomagati. Z nesrečnim Zidarjem sočustvujejo vsi sovaščani, saj je ostal s svojo družino praznih rok sredi zime na cesti. Vendar je upanje, da ga bo ustanova, ki je

Krojačnica "Gorica"

Ako hočete biti vedno dobro in elegantno oblečeni, pridite v krojačnico "GORICA", kjer boste, vedno najbolje in po vašem okusu postreženi. — Imam na razpolago tudi prvomodne srajce in kravate ter druge moške potrebščine.

Franc Leban

WARNES 2191 Bs. Aires Nasproti postaje La Paternal

Novo jugoslovanske znamke, ki prikazujejo hrvatsko prošlost

kupila hišo in posestvo, obdržala še vnaprej pod streho.

BOLEZNI — POSLEDICA HUDEGA MRAZA

Idrija. — Radi izredno hudega mraza, ki je zajel našo kotlino in okolico v začetku januarja in ki nas spominja na hudo zimo 1929. l., se je med našim prebivalstvom razširila angina, za katero je zbolelo zelo veliko število oseb, tako da imajo zdravniki polne roke dela. V Ledinah nad Idrijo pa se je kot posledica hudega mraza pojavila davica, ki je razsajala posebno med mladino, pa tudi nekaj stajesih oseb je zbolelo za navedeno boleznijo.

NOVEGA GOSPODARJA JE DOBILA GRAŠČINA V ZABIČAH

Il. Bistrica. — Graščina in njeno posestvo v Zabičah je pred časom prišlo v druge roke. Ustanova "Ente per la rinascita delle tre Venezie", ki je graščino kupila od graščaka Ivana Balcarika, je veleposestvo z žago prodala Benečanu dr. Giov. Campeisu. Na posestvu so nastanjeni italijanski koloni, ki opravljajo delo okrog živine, na polju pa jim pomagajo njihove žene in otroci. Ob večjih poljskih delih zapolni uprava graščine tudi po nekaj domačinov.

TEŽAK TOVORNIK JE DO SMRTI POBIL KOLESARKO

18letna mladenka Vera Mozetič iz Mirna se je peljala s svojim kolesom iz mesta domov. Na državni cesti pred letališčem je prihrumel za njo vojaški tovorni avtomobil in jo tako močno zadell, da jes silo treščila na tla in obležala do smrti ranjena. Komaj so jo pripeljali v bolnišnico, je že izdihnila svojo mlado dušo. Nesrečna Vera je bila hči uglednega mirnskega obrtnika. Njena smrt je pretresla vso vas. Na zadnji poti jo je spremljala vsa vas. Na čelu in ob krst so stopale Marijine hčere, katerih vnetja vrstnica je bila blaga Verica. Žalostne poslovilne pesmi so ji zapele članice cerkvenega pevskega zbora, v katerem je tudi ona z veseljem sodelovala. Nosilo jo je osem brhkih fantov-sovrstnikov. V imenu vse duhovnije ji je spregovoril v slovo ganljive, tople besede domači g. dekan. Ljudje so poslušali, se tiho solzili in prosili za božji mir vzgledne mladenke.

POROKA

Kozana v Brdih. — Poročil se je tukajšnji posestnik J. Persolja z gđ. Angelo Sirk iz znane Blaževe družine na Višneriku. Obilo sreče!

Kavarna in pizerija

Razna vina — Vsakovrstni likerji in vedno sveže pivo. Rojakom se priporočata PETER FILIPČIĆ in JUSTO KRALJ WARNES 2101 esq. Garmendia U. T. 59 - 2295 La Paternal Bs. Aires

Slovenski stavbenik

Za načrte, betonske preračune in Firmo, obrnite se do tehničnega konstruktorja FRANCA KLANJSEK Marcos Sastre 4363 Villa Devoto U. T. 50 - 0277

FOTOGRAFIJA "LA MODERNA"

VELIK POPUST PRI FOTOGRAFIRANJU Ne pozabite FOTO "LA MODERNA" S. SASLAVSKY Av. SAN MARTIN 2579 Telefon: 59-0522 - Bs. Aires

POSLUŽUJTE SE PODJETIJ, KI OGLASUJEJO V NAŠEM LISTU!

Trgovina čevljev BELTRAM Vsakovrstna izbira čevljev in copat. Dto. Alvarez 2288 — Paternal Buenos Aires

SMRTNA KOSA

Batuje na Vipavskem. — Zapustil nas je za vedno naš dolgoletni cerkveni ključar g. Anton Vetrli. Dočkal je 73 let. Bil je vzgleden oče in trden gospodar, prava vipavska korenina. S svojo značajnostjo si je pridobil velik ugled in spoštovanje.

— V Selu je umrl odlični kmetovalec Jožef Mrmolj, ki se je rodil leta 1851. Bil je priden gospodar, ki je s svojo delavnostjo ustvaril lep dom. Pokoj njegovi duši!

PRETEPEN IN OKRADEN

Kakor posnemamo po italijanskih listih, je g. Rafael Kobal iz Idrije javil karabinjerjem, da so ga, ko se je vračal proti domu, napadli trije neznanci. Grozili so mu z revolverji, ga suvali in mu odnesli listino z 270 lirami. Po izvršenem ropu so lopovi zbežali. Orožništvo jih sedaj pridno zasleduje.

SEDEM MLADENIČEV OPROŠČENIH

Pred dnevi je stalo pred goriškim okrožnim sodiščem sedem slovenskih mladeničev, starih okrog 20 let, ki prebivajo v Pevni in v goriškem predmestju ob obrežju Soče. Obtoženi so bili tatvine, ter da so na območju goriške občine pobirali staro vojno železje in s tem oškodovali mesto. Ker ni bilo dokazov, so bili fantje oproščeni.

16 KOKOŠI IN EN PURAN

Kokošnjak Avgusta Terula v št. Petru pri Gorici so v temni noči obiskali nepovabljeni prijatelji okusne perutnine. V ograjni zid so izkopali luknjo, s silo zlomili vrata in odnesli 16 kokoši in enega purana. Preplašena žival je dvignila velik hrušč in zbudila gospodarja, toda preden je slednji prišel do kokošnjaka, so tatinski zlikovci že zbežali v temno noč.

NOVI POKRAJINSKI FAŠISTOVSKI TAJNIK ZA GORIŠKO

Po komaj sedmih mesecih se je zopet izvršila sprememba v vodstvu pokrajinskega fašistovskega tajništva v Gorici. Dosedanji pokrajinski politični tajnik dr. A. Vanelli je zapustil Gorico, na njegovo mesto je prišel fašist Fulvij Gerardi. Sprememba v deželnem strankinem vodstvu je prišla nenadoma. Zakaj je bila izvedena, nam ni znano. Iz časopisnih vesti tudi ni razvidno, kam je bil prejšnji tajnik premeščen.

MOŽ IN ŽENA STA DRUG ZA DRUGIM ODŠLA V VEČNOST

V Spodnji Idriji je po trimesečni bolezni umrla Marija Kogoj v 72. letu starosti. Komaj so ženo zagrebli — še ne dve uri po pogrebu — je že njen mož Andrej, zadet od kapi, odšel za njo. Najbrž ga je preveč potrla žalost, saj sta bila 55 let združena v tihi, tesni ljubezni. Andrej bi letos o sv. Andreju dočkal 82. leto. Oba sta bila doma na Vojškem; leta 1918 sta si kupila hišo v Spodnji Idriji in se tu naselila. Vzgojila sta 11 otrok, od katerih sta dva umrla, ostali pa so vsi že preskrbljeni. Bila sta vzorna zakonca, ona pridna gospodinja, on dober gospodar in priznan mizarjski mojster, ki je tri svoje sinove izučil v izvrstne mizarje. Sinom, hčeram in vsem ostalim sorodnikom izrekamo ob tako nenadni izgubi dragih staršev iskreno sožalje.

NOV ŽUPAN ZA VIPAVO

G. zemljemerec Frid. Ticozzi je bil s kraljevim odlokom imenovan za župana (podešta) in trgu Vipava.

SMRTNA KOSA

Vipava. — Za vedno nas je zapustila ga. Marija Poniž, sestra g. dekana Krheta v Postojni. Na zadnji poti smo jo spremljali v velikem številu. Pokoj njeni duši! Žalujemo naše sožalje!

SIRARSKI TEČAJ V TOLMINU

Na mlekarški šoli v Tolminu se je pred kratkim pričel sedmi teoretično-praktični tečaj za sirarstvo. Trajal bo 3 mesece. Poučevali bodo računovodstvo za mlekarne, nekaj bakteriologije, kemije in fizike zlasti s pogledom na mlekarstvo, nekoliko iz živinozdravništva ter praktična izdelava sira, masla in drugih mlečnih izdelkov.

OKOSTJE V SVETOVNI VOJNI PADLEGA JUNAKA

V Ločniku je neki kmet pri prekopavanju svojega zemljišča našel na okostje v svetovni vojni padlega vojaka. Svojo žalostno najdbo je javil pristojnemu oblastvu. Ker ni bilo mogoče ugotoviti pokojnikove identitete, so zbrane kosti položili k zadnjemu miru v grobišče neznanih v kostnici na Oslavju.

NOV OBČINSKI PREDSTOJNIK

Kal nad Kanalom je dobil novega občinskega predstojnika. V občeni Kal nad Kanalom je bilo v letošnji junij let županov in delal sončne in senčne dneve goriški inženir E. Casanega. Iz stanovskih razlogov je podal sedaj ostavko. Začasno ga bo nadomestoval kot občinski komisar fašist Albert Bodigoi.

NOV GROB

Ustje na Vipavskem. — Gospa Frančiška Bačar, soproga zdravnika dr. Justa Bačarja, ki sluzbuje v Jugoslaviji, je več let živela pri doktorjevem bratu na njegovem rojstnem domu v Uhanjah. Po daljšem bolehanju je 47 letna gospa sedaj umrla in smo jo prejšnji teden pokopali. Pokoj njeni duši!

SKRIVNOST JE NESEL V GROB

Planina pri Vipavi. — Na Brithu je umrl 79 let stari Anton Petrič. Svoj vinski pridelek je vedno tako pospravil v sode, da ga ni nikdar pretočil, dokler ga ni prodal, tudi če ga je hranil doma dve leti ali še več. Vino semu kljub temu ni nikdar pokvarilo. Ker je bil bolj čudaškega značaja, svoje skrivnosti ni razkril nobenemu — šla je z njim v grob.

NA POTI DOMOV UMRL

Planina pri Vipavi. — Prvo postno nedeljo pozno zvečer se je vračal proti domu 29 letni fant Jože Kete iz Dolenje vasi. Na slabi stezi, kot jih je pri nas mnogo, je imel božjastni napad in je tako nesrečno padel, da je obležal na mestu mrtev. Naslednje jutro ga je našel deček, ki je šel v šolo. Fantje in dekleta so ga počastili z 14 veni in obsuli njegovo krsto s cvetjem. Cerkevni pevski zbor mu je prisrčno pel v slovo. Kljub hudemu mrazu — 12 stopinj pod ničlo — ga je na zadnji poti spremljala vsa fara.

JUGOSLOVANSKIH DELAVCEV HRVAŠKI BAN NE PUSTI V FRANCIJO

Delavcev iz banovine Hrvatske ne pustijo na delo v Francijo. Več francoskih podjetij se je obrnilo na bansko oblast s prošnjo, da bi dovolila oditi več tisoč delavcem v Francijo, ker bi jih rabili v tovarnah zlasti sedaj, ko je moralo veliko delavcev na bojišče, obenem pa se tovarniška proizvodnja povečala.

Banska oblast pa je ugotovila, da so dajatve tujcev v Franciji za časa vojne previsoke, obenem pa so se podražile tudi vse potrebščine in bi nazadnje delavcem ne ostalo prav nič, ker bi tudi vožnjo morali sami plačati. Zaradi tega je ban odločil, da ne sme noben delavec v Francijo na sezonsko delo, dokler ne bodo tovarnarji in drugi v Franciji ponudili takšne zasluge, da bo mogel delavec prinesiti domov tudi kaj prihrankov.

ODPOSILANSTVO MUSLIMANSKIH VELJAKOV PRI VER-SKEM POGLAVARJU

Odposilanstvo trideset muslimanskih veljakov je obiskalo te dni muslimanskega verskega poglavarja in brata pokojnega muslimanskega voditelja dr. Mehmeda Spaha reis-ul-ulema Fehima Spaha. Odposilanstvo je Fehima Spaha obiskalo zavoljo vesti, da misli on ustanoviti novo politično organizacijo, ki bi bila usmerjena drugače kakor pa politika ministra dr. Džerferja Kulenovića. Te vesti je Fehim Spaho že sam zanikal, toda odposilanstvo mu je reklo, da ga smatra nesamo za muslimanskega verskega poglavarja, temveč tudi za političnega naslednika dr. Mehmeda Spaha. Iz te izjave uglebnih muslimanov bi se dalo vse, kakor sklepati, da si hočejo muslimani izbojevati novo politično orien-tacijo, ker bi se sicer ne dala enostavno razlagati ta akcija in izjava, da smatrajo Fehima Spaha za političnega naslednika pokojnega dr. Mehmeda Spaha. Znano je namreč, da je bil tako po dr. Spahovi smrti minister dr. Džerfer Kulenović izvoljen od muslimanov za političnega naslednika dr. Mehmeda Spaha.

ITALIJANSKA NAFTA ZA JUGOSLAVIJO

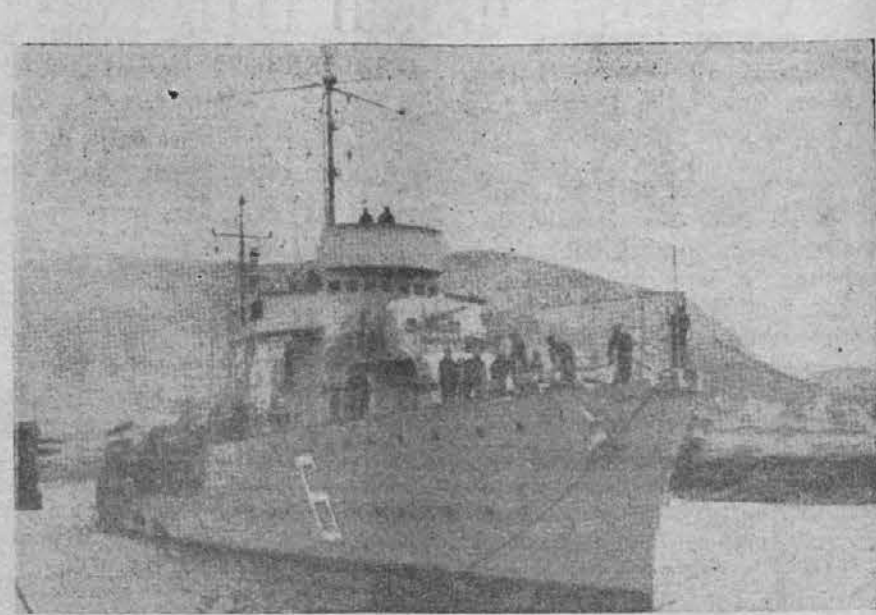
450 vagonov petroleja je pripeljala v Split italijanska cisterna ladja "Giuseppina Giraldi". Nafto je prevzela družba Jugoslovanski Shell in ga bo poslala v Daruvar, kjer ima svojo rafinerijo. Poročajo tudi, da bo v kratkem prispela še druga italijanska cisterna ladja z nafto. Ker bo petroleja dosti, ne bo kmalu nobenega pomanjkanja, zlasti na deželi, ne več.

DELAVSKI DOM V LJUBLJANI

Na oglu Gosposvetske in Bleiweisove ceste stoji Delavski dom, pomorna delavcem namenjena stavba. Prvi trakt je bil dograjen leta 1933, ter je stal 4.398.855 dinarjev. Pokazalo pa se je, da je poslopje premajhno, zato je ljubljanski mestni svet najel pri Javni borzi dela novo brezobrestno posojilo v znesku 1.870.000 din in pri Mestni delavski zavarovalnici posojilo 140.000 din. In dne 30. oktobra 1937. je bil odprt ženski oddelček doma. V Delavskem domu je delavski azil, javna kuhinja in javna borza dela. Dom ima zdaj 134 sob z eno posteljo, 23 z dvema, 9 s tremi, eno s štirimi in 4 z večposteljami. Skupno 171 sob z 255 posteljami za najemnike ter s 30 posteljami za uslužbenike. Mesečna najemnina se giblje med 100 in 150 din. Sprejeti so le prosilci, katerih mesečni zaslužek je manjši od 1200 dinarjev. Javna kuhinja izda povprečno 700 porej dnevno. Gostom so na razpolago štiri vrste hrane: opoldne po 2, 3, 4 in 6 din; zvečer pa po 2, 3, in 4 din. Delavski azil in javna kuhinja se vzdržujeta iz lastnih sredstev, le za amortizacijo gradbenega posojila skrbi mestna občina. To imenitno socialno ustanovo so obiskale že številne tuje delavske delegacije, ki so izrazile o njej nadvse pohvalno.

PROMET V JUGOSLOVANSKIH LUKAH PADA

Promet v jugoslovanskih pristaniščih sicer pomalem, vendar pa stalno pada. Vojna prinaša seveda svoje posledice in tako jih sedaj občuti tudi jugoslovansko ladjarstvo. Po eni strani trpi škodo obalno ladjarstvo, po drugi pa narašča promet ladij, ki vozijo na odprtih morjih in oceanih. Te jugoslovanske ladje prevažajo večinoma blago za tuje države in se stalno drže prometnih linij in pristanišč, kjer imajo zmerom dosti tovorov za prevoz.

Torpedovka jugosl. mornarice na Jadranskem morju

Nova rudarska naselbina v Istri

Do zdaj je, kakor je znano, v Istri eno samo rudarsko mesto "Arsia", v katerem živi skoraj 10 tisoč rudarjev in njihovih družin. Zdaj se pripravljajo, da bodo zgradili še eno tako naselje, in to v dolini Raše pod Labinom. Izdelan je že načrt, čigar izvršitev bo stala približno 25 milijonov lir. To mesto bo urejeno najmodernejše in sezidano po vseh načelih sodobnega urbanizma. Na sredi mesta bo trg s cerkvijo, okrog trga pa bodo rastla poslopja za Dopolavoro, Fascio in podobno. Cerkevni zvonik bo podoben starinskemu zvoniku v Ogleju. Raško premogovno društvo pa z veliko podjetnostjo izkorišča premogovne žile, ki jih je odkrilo. Zdaj kopljejo rove proti Pičnu. Kmalu bo ves ta kraj, ki je bil doslej izključno poljedelski, dobil videz povsem rudarskega predela.

PREOSNOVA ŠOLSTVA NA KOROŠKEM

Preosnova celotnega šolstva na Koroškem je z novimi določili državnega ministrstva za vzgojo in pouk popolnoma izvedena. V višjem šolstvu sta se osnovala dva enotna tipa in sicer takozvana nemška višja šola (Oberschule) kot glavni tip in gimnazija kot podrejeni tip. V teh se podučuje angleščina kot obvezen predmet, lahko pa volijo učenci tudi še drug tuj jezik. Glede osnovne šole pa velja tole pravilo: Ljudska šola ne sme biti samo pouk v posameznih predmetih, ampak narodnosocialistična vzgoja v svetovno-nazornem, obrambno-duhovnem in obrambno-političnem smislu. Telesna vzgoja (telovadba in sport) ima pred drugimi predmeti prednost.

Volkovi so se priklatili v Vipavo

Zaradi velikega mraza in snega so se letos pojavili v Vipavski dolini tropi volkov, kar je za te kraje precej velika redkost. Gnani od gladu se volkovi niso bali niti najbolj obljubljenih bivaljš ter so se celo približali vasem. Tako poročajo, da so se pojavili konec januarja, ko je bilo 19 stopinj mraza, trije volkovi v trgu Vipavi. Domnevajo, da so prišli iz Nanosa. Mnogi niso niti mislili na kako hujšo nevarnost ter so bili v dobri veri, da so to le zablodeli psi volčje pasme. Doselej še ni bila prijavljena nobena škoda, ki bi jo bliji povzročili volkovi. Domači lovci so se takoj podali na lov, da bi ugnobil nevarne zverne, vendar se zdi, da so se volkovi spet umaknili, ker ni za njimi nobenega sledu.

ZOOZDRAVNIKA

DRA. SAMOILLOVIČ

de Falicov in

DR. FELIKS FALICOV

Sprejemata od 10 do 12 in od 15—20 ure.

DONATO ALVAREZ 2181

U. T. 59 - 1723

OTVORITEV JUGOSLOVANSKO-ROMUNSKO TRGOVSKE ZBORNICE

V Beogradu so 17. marca svečano odprli Jugoslovansko-romunsko trgovsko zbornico, ki je sicer že dobro leto obstajala, vendar pa ji je romunska vlada šele te dni priznala uraden značaj. Zbornica ima namen poglobljati in ojačevati trgovske stike med obema državama in je to svoje delo, kot pravijo v Beogradu, lepo izvrševala. K svečani uradni otvoritvi v Beogradu se je pripeljala številna delegacija romunskih gospodarstvenikov.

SLIKARICA SANTEL UMRLA

15. jan. meseca je umrla v Ljubljani znana slovenska slikarica Henrika Santel. Rojena je bila 1874 in se je šolala v slikarstvu najprej v Monakovem pri prof. Fehru, dalje pri slavnem karikaturistu Wagenbarthu, na Dunaju pri prof. Michelaku, prijatelju našega Jurija Šubica. Pokojna slikarica Henrika Santel je veliko delala na najrazličnejših področjih: Figuralne kompozicije, cerkvene podobe, portrete, akvarele ter tihožitja. Rastavljala je na vseh večjih slovenskih razstavah ter bi letos praznovala 40-jubilej svoje razstave v Ljubljani. Razstavljala pa je izven Ljubljane tudi v Beogradu, v Nmčiji, v Rumuniji, Čehoslovaški in v Benetkah.

INOZEMSKI KAPITAL V JUGOSLAVIJI

V Beogradu je izšla strokovna knjiga, iz katere navajamo številke o tujem kapitalu v naši državi. Knjiga navaja 1522 različnih delniških družb, ki razpolagajo z glavnice 7.441.068.255 dinarjev. Na letnih skupščinah leta 1937 je bilo prijavljenih za 4,6 milijarde ali 62,27% skupne glavnice. Če vzamemo vsoto 4,6 milijarde kot stoddostno, dobimo naslednjo sliko sodelovanja posameznih faktorjev pri financiranju našega gospodarstva: državni kapital 448,3 milijona ali 9,67%, denarni zavodi 452,5 milijona ali 9,76%, inozemski kapital 2.387 mil. dinarjev ali 51,52%, delniške družbe 116,7 milijona ali 2,51%, ostali delničarji 1.229 mil. dinarjev ali 26,54%. Inozemski kapital je najbolj zastopan v industriji (80,5%). Stvarno znaša inozemski kapital v naši državi 3.426.339.919 dinarjev. Največ je francoskega kapitala (25%), nato pride Anglija (17%), Združena država (14%), Nemčija s Protektoratom (11%), Italija (9%), Belgija (7%), Švica (5%), Monako (3%), slede še Nizozemska, Švedska, Madjarska, Luksemburg in Rumunija.

Najnovejšo blago za leto 1940
SUPERLAN in CAMPER
dobite v zalogi v krojačnici

"PRI ZVEZDI"

Ugodno priliko nudim svojim
klijentom s plačevanjem na mesečne obroke. — Obiščite me in se boste sami prepričali
Cene nizke.
Za obilen obisk se priporoča rojakom

STANISLAV MAURIČ
TRELLES 2642 U. T. 59-1232

SLJIVOVICA

ŽGANJE

PELINKOVEC

VERMUT

Zlatko Badel

Avenida Maipú 3146-50, Olivos F.C.C.A.

U. T. Olivos (741) - 1304

KITAJSKA PRAVLJICA

Živela sta mož in žena, ki sta imela zlat prstan. Ta prstan je imel v sebi čudodelno moč: prinašal je srečo. Kdor ga je imel, je zadovoljno živel do smrti. Žena in mož tega nista vedela in sta prstan prodala za pest drobiža.

Ko prstana ni bilo več v hiši, se je vanjo naselila nesreča. Mož in žena sta kar čez noč postala takšna reveža, da nista imela kaj jesti.

Tudi pes in mačka sta morala stradati. Nekega dne sta se posvetovala, kako bi pomagala gospodarju, da bi se vrnila v hišo sreča. Pes se je nazadnje nečesa spomnil. Rekel je:

"Najti morava čudodelni prstan."

"Ne vem, ali ga bova mogla najti", je odgovorila mačka. "Dobro ga imajo skritega."

"Kje ga pa skrivajo?" je vprašal pes.

"V kovčegu, ki ima sedem ključev," je povedala mačka.

Pes je svetoval mački:

"Ujemi miš! Miš bo pregrizla kovčeg in nama prinesla prstan. Zagrozi miški, da jo boš pojedla, če tega ne stori. Boš videla, da te bo takoj ubogala."

Mački je bil nasvet všeč. Pogledala je v ta, pogledala v oni kot — in že je imela miško v krempljih.

Z miško v gobčku se je odpravila na pot. Za njo pa je hitel pes.

Prišli so do široke reke. Mačka ne zna plavati, pa je zlezla psu na hrbet in tako so vsi trije varno prišli na drugo stran. Mačka je miško odnesla do praga hiše, ki je v njej ležal kovčeg s čudodelnim prstanom. Miška je smuknila v hišo, izgrizla v kovčeg luknjo in prinesla prstan. Mačka je prstan vzela in pustila miško, da je šla, kamor je hotela. S prstanom v gobčku je mačka pritekla do reke, kjer jo je čakal pes. Pes je mačko spet vzel na hrbet in jo ponesel na ono stran.

Krenila sta proti domu, da izročita gospodarju prstan, ki prinaša srečo. Pes zna teči samo po tleh, zato se je moral spotoma umakniti

vsaki hiši. Mačka pa je splezala na streho, tekla po njej in nato spet navzdol. Tako si je prikrajšala pot in je prva prihitela domov. Izročila je prstan gospodarju in zadovoljno zamijavkala.

Gospodar je rekel ženi: "Mačka je res koristna žival. Poslej ji bova stregla z najboljšimi jedili, kakor da bi bila najin otrok."

Ko pa je pritekla domov pes, ga je gospodar natepel in ozmerjal, ker ni pomagal mački nesti prstana. Mačka je čepela ob ognjišču, zadovoljno predla in molčala. Ni se zavzela za svojega prijatelja in pomagača.

Pes se je razjezil. Zapršil se je v mačko in jo hotel zgrabiti z zobmi. Mačka pa je bila hitrejša in mu je zbežala.

Odsihodob se pes in mačka sovražita in pes preganja mačko, kjerkoli jo vidi.

CAR IN KOČIJAŽ

Ruski car Aleksander se je nekega dne sprehajal po Moskvi. Nenadoma je začelo deževati. Car je najel prvo kočijo, ki jo je dobil, da bi ga odpeljala domov.

Ko je hotel plačati, je opazil, da je pozabil denarnico doma.

"Počakaj", je rekel kočijažu, "tako ti prinesem denar."

"Kaj še! Takšne tiče predobro poznam!" ga je zavrnil kočijaž.

Car ga je strogo pogledal in osorno vprašal:

"Kaj hočeš s tem reči?"

"To, da me hočete oicganiti za moj zaslužek," je pogumno odgovoril kočijaž.

"Le kako si moreš kaj takega misliti?" se je začudil car.

"Ej, batjuška, že več ko sto sem jih pripeljal do te palače in vsi so mi rekli, da so pozabili denar. Odšli so noter, nazaj jih ni bilo. Zdaj imam tega dovolj in ne verjamem

nikomur več."

"In ravno pred to palačo se je to zgodilo?", je car neverno majal z glavo.

"Da, ravno pred to!" je potrdil kočijaž.

"Vzemi moj plašč kot jamstvo, da ti denar v resnici prinesem", je predlagal car in odšel v palačo. Čez nekaj minut se je že vrnil in izročil kočijažu mošnjo denarja z besedami: "Tu imaš denar za mojo vožnjo in za vožnjo vseh, ki ti niso plačali in ki ti nemara še ne bodo."

Kočijaž je tedaj spoznal, da ima pred seboj samega carja. Malo je manjkalo, da se od strahu ni prekuenil s kozla. Car pa se mu je prijazno nasmehnil, mu pokimal v pozdrav in odšel v palačo.

Takšna je ta zgodba o carju in kočijažu. Kar čedna je, ali pa je ti di resnična, ne vem. Premnogokrat so carji in drugi taki mogočenci dobri in radodarni samo na — papirju.

Šolarji jugoslovanske šole s svojimi starši v Chovetu pričakujejo g. konzula Rubešo Branka

PRAV DOBRO ŠE SLIŠI

Francek je stopil na stol, da bi obesil na zid lepo sliko, ki jo je dobil za god. Pa je nesreča hotela, da je skladivom udaril po ogledalu, ki se je razbilo na drobnekose. Črepinje so se vsule na uro in na pisano vazo z rožami. Vse je z glasnim trščem zagrmelo na tla.

Iz sosedne sobe je zaklicala napol gluha babica:

"Francek, zdi se mi, da sem slišala nekakšen ropot. Kaj pa je bilo?"

Francek je zamolčal žalostno resnico. Stopil je k babici in ji zakričal na uho:

"Nič ni bilo hudega, nič. Samo šivanka mi je padla na tla."

"Šivanka?" se je začudila babica in se zadovoljno nasmehnila. "Lej, lej, potlej pa le še nisem tako zanič, ko še tako dobro slišim!"

P. Luetić, najboljši učenec jugoslovne šole v Chovetu pozdravlja g.

Rubešo Branka

DEDEK SANJA

Na zapečku ded sedi, v sanjah sladko se smeji.

Sanja, da je mlad in čvrst, sanja, da se pelje v Trst.

V Trstu teta v dar mu dá pest orehov, štruklja dva.

Zdaj orehe kar z zobmi tre in hrusta, da hrešči...

Francek dedu se smehlja s slamico ga požgečká.

Ded zbudi se — kaj je to? Oh, saj sanja za pečjó!

Kaj z orehi, štruklji bi? V ustih zob že zdavnaj ni.

Za darove ni mu žal — mlad bi pa še rad postal!

vse tajne detektive in uradnike in ni minilo dolgo ko so našli pri nekem petrograjskem starinarju zlat križ, ki je pripadal moskovskemu nadškofu. To je policija lahko dokazala.

Starinarja so, samo po sebi umevno, zaprli, jeli so ga zasliševati, da bi zvedeli, od koga je kupil križ.

Starec pa je mogel povedati samo to, da je kupil križec od neke neznanne dame, ki je bila zastrta s pajčolanom. Policija je zares spoznala, da je starec nedolžen.

Kdo pa je bila tista dama s pajčolanom?

Tako se je spraševal ves Petrograd toda nihče ni znal tako hitro odgovoriti na to vprašanje, kakor bi to lahko storil marsikateri izmed naših cenjenih čitateljev.

Starinarja so osvobodili in starec se je zopet vrnil v svojo prodajalno.

Od tega dogodka so minili štirje tedni, ko so nekega dne aretirali revnega moškega.

Prijeli so ga ravno v trenutku, ko je hotel prodati plašč izredne vrednosti.

Pripeljali so ga na policijo in ga jeli zasliševati.

— Kje si dobil ta plašč?

— Gospod, pošteno sem ga kupil.

— Od neke dame!

— Kdo je ta dama!

— Jaz je nepoznam! Bila je zastrta z gostim pajčolanom, obraza ji nisem mogel videti. — Bog naj me kaznuje, če vem, kako se imenuje!

— Kje si našel damo?

— Prišla je v mojo krojaško delavnico. Jaz sem namreč krojač v predmestju. Dejala mi je, da je to kožuhočinasti plašč njenega pokojnega moža, ki pa ga ne potrebuje več, ker je mrtev!

— Ti, nikar se ne šali z nami!

— zagrmeli policijski uradnik. — Zadeva je resna! Nadaljuj lopov!

— Jaz sem nato odhitel k svojemu bogatemu sosedu ter mu dejal,

da bi lahko napravil dobro kupčijo, pa nimam denarja. In sosed mi je posodil dve sto rubljev, jaz pa sem ta denar dal neznanu dami, ker je toliko zahtevala za plašč.

Krojačev sosed je potrdil resničnost krojačevih besed, nakar so ubogega mojstra zopet izpustili.

Štiri tedne pozneje so obhajali božič.

Vse petrograjske cerkve so bile polne pobožnih vernikov.

Pri vходу v neko cerkev je stal tisti mali krojač in pobožno molil.

Naenkrat pa zagleda nekega gospoda, ki je šel z neko damo iz cerkve. Krojač osupne, ko ju je zagledal, v glavo pa mu v tem trenutku šine misel.

— To je moja dama s pajčolanom!

In krojač odhiti na najbližjo policijsko postajo in prosi uradnika, da bi dal aretirati gospoda in damo.

— Človek, ali si znorel? — reče uradnik. — Nočem si osmisliti svojih prstov! — Zdi se mi, da so to odlični ljudje!

— Odlični? — mu ugovarja krojač. — Ne vem! — Vem samo to, da je to tista dama, ki mi je prodala plašč. Če je ne boste ukazali prijeti, tedaj ne vršite svoje službe tako, kakor bi jo morali. Ta dama bi vam ne smela pobegniti!

Policijski uradnik sune šibkega krojača med rebra in odide po svojih opravkih.

Rebra so sicer bolela malega krojačka, še bolj pa bi ga bolelo, če bi mu ušla izpred oči skrivnostna dama in njen mož. Vedel je namreč, da dobi tisti, ki najde morileca velepostestnika iz Moskve pet tisoč rubljev.

Kaj naj bi bil torej storil krojač?

Šel je za tistim parom in pokazal žilavost in vztrajnost, kakršne bi človek ne bil pričakoval.

Gospod in dama s pajčolanom sta šla najprej v neko odlično gostilno. Tam sta jedla.

Krojač se je pred restavracijo potrepil izprehajal sem in tja, — želodec se mu je medtem že izpraznil, postal je lačen, vendar pa se je tolažil, da bo kmalu zaslužil pet tisoč rubljev in da se bo lahko takrat najedel, kolikor ga bo volja.

Ko sta povečerjala, sta gospod in njegova soproga odšla iz restavracije in se odpeljala v gledališče.

Krojač je slišal, kaj je gospod ukazal kočijažu in napotil se je peš pred gledališče.

Pred gledališkim poslopjem je čakal mladenič, dokler je trajala predstava.

Ko sta gospod in gospa prišla iz gledališča, sta zopet sedla na sani, zopet sta se odpeljala v neko restavracijo, kjer pa nista ostala dolgo.

Že čez pol ure sta uprišla zopet na ulico, tokrat pa sta sedla v sani, ki so bile njuna last.

— Sedaj mi bosta pobegnili, — si misli krojač na tiem. — Kako naj bi jima sledil?

Krojač zares ni mogel tako dirjati kakor konji, radi tega je sklenil, da bo sedel na kakšno desko za sanmi.

Sani so drsele z nepopisno brzino po zasneženi cesti, bilo bi zelo nevarno, če bi mladi krojač poizkušal skočiti na tla.

Konji so dirjali ob obrežju Neve, ki je bilo pokrito z visokim in oledenim snegom.

Naposled so se sani ustavile pred posestvom obitelji Kankovski.

Gospod in gospa sta izstopila in se napotila v hišo.

— Zvedel sem, kar sem hotel! — pomisli krojač in si zadovoljno tare roke. — V tej okolici je izginili veleposestnik iz Moskve, tukaj je zmanjkalo glasnika, pa tudi nadškof je ostal najbrž kje v bližini, — tukaj morajo stanovati morileci.

Kdo pa stanuje v tej hiši? — Gospod in dama s pajčolanom na obrazu.

Kdo so morileci? — Gospod in da-

ma s pajčolanom.

Krojač se veselo napoti v Petrograd, kamor je prispel šele pozno po polnoči.

Takoj se je napotil na policijsko ravnateljstvo in dal zbuditi policijskega ravnatelja.

Ko ga je ravnatelj policije zagledal, se je silno razjezil in ga parkrat krepko sunil med rebra.

— Kako moreš biti tako predrzen, da me budiš iz nočnega spanja, — zavpije visoki uradnik. — Kaj hočeš?

— Gospod ravnatelj, — odvrne mladi krojač, — spite lahko vsako noč, morilec nadškofa iz Moskve pa ne morete vedno prijeti in ga zapreti.

Pravim vam, da bi midva napravila lahko zelo dobro kupčijo, ki nama bo prinesla časti in pet tisoč rubljev. — Pet tisoč rubljev bom dobil jaz, čast pa prepuščam vam.

Policijski ravnatelj ga je začudeno pogledal.

Krojač mu pove vse, kar je dogljal.

Policijski ravnatelj je takoj ukazal uradnikom, naj gredo s krojačem v hišo mladega zakonskega para na obali Neve, — in ni minilo dolgo, ko so dokazali, da sta Kankovski in njegova žena ubila nadškofa in veleposestnika iz Moskve, umorila in oropala glasnika, najbrž pa sta imela še mnogo drugih zločinov na vesti.

Te potnike sta ustavila pod kakršnokoli pretvezo, gospa Kankovska pa, ki je bila zvesta pomočnica svojemu možu, je zvalila nadškofa, veleposestnika in glasnika v svojo hišo.

Pri tem ji je pomagala njena izredna lepota.

Potem je uspavala svoje žrtve s kakšnim napojem, katerega je prilila vinu, ko pa je gost zaspal, se je pojavil njen mož in nesrečnega s sekuro ubil.

Mrtva telesa sta zašila v vreče, jih obtežila s kamenjem in jih vrгла v Nevo. Pa tudi konje in kočijo sta poglala v globoko reko, ki jih je odnesla.

Tako so ti potniki in konji brez sledu izginili.

Od takrat so Petrograjčani imenovali to zloglasno tišo vedno le "Grozno mrtvašnico".

Sodišče je Kankovskega obsodilo na smrt, ženo so obesili moža pa so najprej razpeli na kolo.

Hiša je bila dolgo prazna nihče ni hotel stanovati v njej. Naposled pa se je le našel podjeten človek, ki jo je preuredil v gostilno.

Ker pa v to gostilno ni prihajala poštna publika, čeprav je imela hiša lepo lego in je bila primerno oddaljena od Petrograda, so zahajali tja samo petrograjski zločinci, — in tako je krčmar hitro obogatel.

Pred nekaterimi leti je prevzel to gostilno neki drug človek, ki si je prizadeval doseči, da bi ga vsi smatrali za poštenega človeka.

Vprašanje je le, če je bil zares pošten.

Policija si o tem še vedno ni bila na jasnem.

Gostilničar je bil navidez sicer v službi policije, v resnici pa je bil v zvezi z zločinci glavnega mesta.

Bilo je tiste viharne noči, ko je Neva prodrla v vodno celico Petro-pavlovske trdnjave in je grofica Klarisa Pineberg utonila.

Krčmar "Grozne mrtvašnice" je stopil na prag svoje hiše, kakor človek, ki si ne more najti pametnejšega dela, kakor opazovati besne nje naravnih sil.

Tudi krčmarica je stopila k svojemu možu na prag in jela sta se pogovarjati o slabem zaslužku, — prišla sta naposled do zaključka, da bi bilo najpametnejše, če bi se čimprej znebila te krčme.

(Dalje prihodnjč)